

ČESKÉ LIDOVÉ DIVADLO

HB 46

Časopis Ústřední Matice **24. XII. 1946**
divadelního ochotnictva českého
v Praze

60 LET

UMDOČ

Ročník XXVI. * Prosinec 1946 * Číslo 10

MAŠKARNÍ, DIVADELNÍ
A FILMOVÝ ZÁVOD

AŽA HUŇKOVÁ Praha I.,

Ovocný trh číslo 17. - Telefon čís. 374-74

Zvlášt' doporučuji své oddělení dětských kostýmů pro veškeré pohádkové hry i dětské slavnosti. Pro moderní operetu a revui možno obdržeti u nás celé skupiny girls a boys v různém provedení a snažíme se vyhověti P. T. cvičitelům tanců v jejich žádostech.

UMĚLECKÝ ZÁVOD PRVÉHO ŘÁDU.

DRAMATICKÁ DÍLA Al. Jiráska, Al. a Vil. Mrštíků, V. Štecha, Gabr. Preissově
a všech ostatních významných českých dramatiků

odá obratem

Divadelní nakladatelství a knihkupectví
Praha II., Karlovo nám. 30. Telefon 280-07, 749-63

Otakar Růžička

**POUR VOTRE BEAUTÉ
LES PRODUITS DE**

Jeannette Renard
Paris

Velkoobchod papírem, tiskopisy a kancelářskými potřebami

Bohuslav

Jen Jungmannova třída číslo 12.
Hlávkův palác - Telefon 238-15

ITŠ Praha II.

AKCIOVÝ PIVOVAR

Praha-Nusle

VÁŠ BYT I MAJETEK
SPOLEHLIVĚ OCHRÁNÍ **SLAVIE**

Teviště nové zařízení - staré obnoví
- stojkové dekorace dodá

JOSEF POKORNÝ

šéf výpravy pražských divadel

PRAHA II., TROJANOVA 12. TELEFON 440-83

Maskér-Parukář

LINHART JAROŠLAV

PRAHA XI., Husinecká 4

TELEFON 342-24

Národní správa

UMĚL. FOTOGRAF. ÚSTAV

J. F. Langhans a spol.

PRAHA II., VODIČKOVA 37

POHLÍV DŮM
na Místku

ČESKÉ LIDOVÉ DIVADLO

CASOPIS ÚSTĚ. MATICE DIVADELNÍHO OCHOT-
NICTVA ČESKÉHO V PRAZE. - VEDOUcí A ODPOV.
REDAKTOR: JAKUB RYDVAN. - REDAKČNÍ KRUII:
ANDĚLA BOČKOVÁ, Dr. MÍRA ČERMÁKOVÁ, J. V.
GSÖLLHOFER, JOSEF HUDEČEK, OTTO MINÁŘÍK.

ROČNÍK XXVI. - PROSINEC 1946 - ČÍSLO 10

Praha v prosinci 1946.

Posjezdové rozjímání. Jubilejní slavnosti, pořádané k šedesátiletí ÚMDOČ, jsou tedy šťastně za námi. Vyžadovaly krajního vypětí sil pořadatelstva, rozmnoženého při pražských podnicích jen nepatrným počtem jedinců z řad členstva, kteří ochotně a obětavě přispěchali na pomoc. A bylo tolik svízelné a těžké, že do posledka se nechtělo ani uvěřit v jejich překonání.

Po nesporně zdařilém srpnovém XVI. Jiráskově Hronovu, který zapojen byl do oslav nejen posledním kolem letošní celonárodní divadelní soutěže o vítěze absolutního i jednotlivých zemí, ale také pracovní náplní divadelní školy vyššího stupně, následovaly dva říjnové kursy: pro posudkáře a spolkové činovníky, které programově i účastí zvláště venkovského členstva neméně plně uspokojily. A slavnosti vyvrcholily a byly zakončeny listopadovým sjezdem čs. ochotnictva, který byl skutečně prvním svého druhu netoliko přítomností Slováků, ale bezprostředním jejich zásahem, týdenním lidovým divadelním festivalem a slavnostním valným shromážděním ÚMDOČ, jež shrnulo a zhodnotilo možné výsledky a vytklo hnutí další cíle i cesty k nejschůdnějšímu jich dosažení.

Manifestační sjezd čs. ochotnictva, imponantně obleslaný našim členstvem, potvrdil důrazně a doložil ukázkou, že není lichým naše tvrzení o statisících příslušníků, pro něž dožadujeme se právem spravedlnosti. Poctěn návštěvou člena vlády, tlumočil jí ústy českých i slovenských mluvčích snad po prvé před tak velkým forem a tak slavnostně své oprávněné požadavky a přijal se zadostiučiněním, jehož ve své známé skromnosti a nenáročnosti sám předtím nikdy nepožadoval, slova bezvýlučného uznání a ochoty k usnadnění této práce, která slouží jen a jen prospěchu nejširších vrstev: obohacení jejich duchovního života. A v témže smyslu uznale a slibně vyzněly

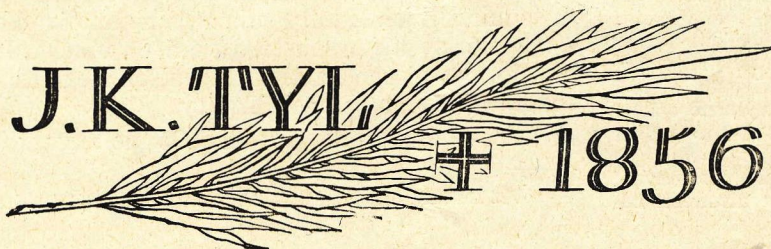
také projevy ostatních hostí, jichž sám podíl na těchto oslavách jakožto představitelů nejčelnějších složek všeho našeho kulturního dění byl příliš výmluvný a povzbudivý, než aby znamenal jen formální nebo zdvořilostní akt.

Představení divadelního cyklu, jež uskutečněna za pomyslně největších obtíží a nejtěžších závazků hmotných, otázku vlastní pražské scény ochotnické staví do popředí veškerých zájmů, bez ohledu na ostatní neméně podstatné poznatky, k nimž se tu došlo. Po stránce produkční ukázala přemnohé klady práce ochotnické, živou jich odlišnost v krajových příznacích, ale po druhé straně i zřetelnou labilitu podání, příznačnou pro ochotnické reprisy, která v profesionálním provedení se nikdy tak výrazně neprojevuje.

Leč nejbolestnějším poznatkem bylo při tom zjištění, že místní ochotnictvo, jehož samo vedení odhaduje na desítku tisíců hlav a jemuž na předpokládaných příštích kladných výsledcích sjezdových bude přináležet největší podíl, ve zřeteli k těmto velikým a nákladným podnikům Matičním — až na několik čestných výjimek — zcela zklamalo. Zatím co přečetní naši venkovští přátelé, jak jsme měli možnost se přesvědčit, nedbali značných vzdáleností, ani na dnešní poměry téměř neúnosných obětí finančních a uposlechli výzvy, správně chápaјice. oč jde a projevujice vzornou organizační kázeň. Při tom byli přesvědčeni, že tu získají také z odlišnosti představení a jich vyspělosti mnoho poznatků pro vlastní praksi. A o toto možné poučení z příkladů se zdejší většina ochudila. Pi. Vybíralová či Vyhlídalová odkudsi až od moravského Lipníka, kterou jmenuji za mnohé, s nimiž nás náhoda nesvedla a která jste nevynechala jediného představení, kterak by se měl leckdo před Vámi, ve službách Thalie doslova sešedivělé a přece tak nadšené a obětavé, zastydět!

R d v.

J. K. TYL
1856

Kdo by neznal tohoto jména, které bylo a jest spjato se životem celého ochotn. dění. Dr. Fr. Herman dovedl soustřediti okolo sebe řadu vybraných kvalitních pracovníků, kteří dali ideální programovou náplň naší největší organizaci ÚMDOČ. Jeho činnost byla velmi rozsáhlá. Zdaleka však nevyčerpala jeho myšlenky a plány. Dá ještě hodně práce, než dospějeme tam, kde si přával Dr. Herman mít naše ochotníky. Každý s úctou a obdivem musí přiznat, že práce oslavence nebyla nadarmo, neboť na základech, které organizaci dal, může se nyní pokračovati. Je povinností, aby především čs. ochotnictvo zůstalo jubilantu věrno a vděčno za jeho neúnavnou práci ve prospěch této myšlenky. — Pražský okrsek, jenž má ve štítu jeho jméno, i ústředí posílá mu v tyto tak významné dny své upřímné pozdravy a přání, aby Prozřetelnost dopřála jubilantu hodně zdraví a síly k dalším pracím. J. Ř.

Soutěž Zeměděl. novin „Hledáme vzornou vesnickou knihovnu.“

Vydavatelské podniky „Brázda“ a redakce Zeměděl. novin Praha II., Opletalova 3 vypsaly k 28. říjnu 1946 tuto soutěž, které se mohou zúčastniti všechny vesnické knihovny, jak obecní, tak i ostatních korporací a spolků. Soutěž má tři kategorie a to podle velikosti obcí: do 300 obyvatel, do 800 obyvatel a nejvýše do 2000 obyvatel. Pro každou kategorii jsou věnovány ceny, sestavené z knižních novinek: První ve výši 10.000 Kčs, druhá 6000 Kčs a třetí 3000 Kčs. Spolky, které se hodlají soutěže zúčastniti, mohou se přihlásiti o zaslání podmínek a dotazníku v redakci Zemědělských novin Praha II., Opletalova 3.

Divadelní cedule.

Cyrda Bláha

Je ještě, bohužel, mnoho divadelních spolků a jednot, které si neuvědomují, co vlastně je divadelní cedule. Neuvědomují si, že podle ní může každý návštěvník divadla posouditi schopnosti souboru. Vždyť divadelní cedule neboli plakát, jak se obvykle v lidové mluvě nazývá, je navštívenkou a prvním náznamem divadelního představení, které má divák shlédnout. Nestačí proto, aby režisér dbal výlučně o kostým, výpravu, souhru a jiné nutné, s divadlem spojené věci, ale musí se také postarat, aby divad. představení bylo oznámeno vkusnou divadelní ce-

Anglický Svaz herců*).

Llewellyn Rees, gen. sekretář Britské společnosti umělců Equity

Herci a herečky ve Velké Británii již nejsou v moci nepoctivých a úplatných ředitelů, kteří se rozmohli za a po první světové válce. Jejich ziskuchtivost byla na úkor uměleckých výkonů. Proti těmto poměrům se postavili sami herci a umělci na veřejné schůzi Britské společnosti umělců Equity, která se konala v prosinci r. 1929 v Yorkském divadle v Londýně.

V říjnu 1939 bylo v registraci sdružení zapsáno přes 2000 umělců. Podle dřívějších zkušeností bylo pak rozhodnuto, že před každým závazným vstupem ve spolupráci s řediteli musí býti dbáno, aby bylo splněno a dodržováno vše, co jednou bylo sjednáno. To se stalo s platností ode dne 3. ledna 1933.

Podle usnesení členstva sdružení nikdo nemůže po tomto datu pracovati v divadle, není-li řádným jeho členem. To provedeno nejprve v Londýně a později rozšířeno do provincií. Ředitelé musili přijmouti toto ustanovení a od té doby každý umělec je řádným členem společnosti. Jinak nemůže býti pořádáno žádné hodnotné představení. Velké hudební představení v divadle Royal, Drury Lane bylo odloženo, protože žádný z herců nechtěl podepsati smlouvu, která by neobsahovala klausuli, opravňující ho odmítnouti spolupráci s nečlenem společnosti.

Posléze byla založena londýnská divadelní rada, sestávající ze zástupců společnosti umělců Equity a ze zástupců spolku ředitelů, za vedení předsedy vikomta Eshera. Každý ředitel a každý umělec musí mítí průkaz o zápisu, podepsaný oběma tajemníky rady. Jsou to tajemníci společnosti Equity a společnosti West End v Londýně (divadelních ředitelů); tajemník Equity nepodepisuje průkaz umělci, jestliže nevyhovuje požadavkům Equity.

Venkovské rady divadelní.

Těž mimo Londýn na venkově byla založena podobná divadelní rada. Se souhlasem ředitelů byly stanoveny pevné smlouvy pro každý typ práce, včetně her, hudebních komedií, revuí a pantomim. Spol. Equity stanoví též vlastní smlouvy pro operu, balet a divadelní správu. Tyto smlouvy jsou všeobecně uplatňovány a umělci i ředitelé se musí podle nich řídit.

Členové Equity občas žádají revisi a zlepšení. Rada Equity, jako vedoucí činitel sdružení, zvolená každoročně z řad členstva, vykonává ji urychleně. Tato rada je sestavena ze 40 členů, z nichž 32 se volí z celkového počtu členstva. Šest členů zastupuje sborové tanečnický a zpěváky, 1 operu a 1 balet. Rada volí každoročně presidenta a 2 vicepresidenty. Nynějšími presidenty jsou: Beatrix Lehmann (představitelka dram. umělkyně a ředitelka), vicepresidenty: Sir Lewis Cassman (přední herec a ředitel, president Equity 1940—45) a Honor Blair (sborová i solová tanečnice). Mimo jiných vynikajících členů rady jsou: Peggy Ashcroft, Arthur Askey, Sybil Thorndike, Leslie Henson, Laurence Olivier, Ralph Richardson, Edith Evans a Emlyn Williams.

Z prvních činů Equity bylo odstranění podvodných ředitelů a stanovení čestných pracovních podmínek. Prvního bylo dosaženo tím, že se od ředitelů požaduje kauce jako záruka hercům, než se jim povolí zahájení prací. Upouští se od toho, jen jsou-li členy uznávaného svazu. Druhý je věcí stálého vyjednávání pro nepřetržité změny nákladů na životní potřeby a vývoj nových forem služebních. Spol. Equity zahrnuje nejen divadlo, ale i film, rozhlas a televizi; avšak nesoustřeďuje 5000 umělců hudebních, kteří náležejí do organizace varietních umělců, sesterského to svazu těsně spolupracujícího se spol. Equity.

Počet členů Equity je nyní 5395, jich kvalifikací pro přijetí byla

*) Viz inform. stati v Jubil. sborníku ÚMDOČ 1946 a v tomto listě.

Scéna z divadelní hry „Naši furianti“ od Lad. Stroupežnického, provedené v přírodě jako okrsk. představení Havlíčkova okrsku v Chotěboři.

(Toto i další vyobr. vyřaty ukázkou z II. dílu Talíkovy knihy „Ve službách Thalie“.)

osoba, která se živí neb živila divadlem, hudbou neb podobně (včetně filmu mluveného neb němého, radiem, televízi) a osoba, zaměstnaná jako provozovatel neb ředitel shora uvedeného. Od 1940 Equity jest členem kongresového svazu. Za jednohlasného souhlasu vlády v r. 1944 byla trvale ustanovena a podpořena uměleckou radou Velké Británie. Uskutečněno to bylo v červnu 1945. Po prvé tedy v britských dějinách vláda přímo podporovala drama, hudbu a umění učiněnou půjčkou, subvencí a podporou.

Zvýšení prestýže válkou.

Pro svou činnost po dobu válečných let, kdy Equity měla též svůj podíl na zábavních podnikcích, uspořádaných pro armádu za spolupráce Zábavního národního výboru, Equity nyní hledí vstříc poválečné situaci za silně zvětšené prestýže. Starala se ihned, aby se její býv. členové vrátili k svým původním povoláním. Bylo to uskutečněno s úspěchem prostřednictvím demobilizační služby Equity, která zajišťuje přednostní právo býv. hercům a herečkám, kteří by mohli mítí potíže při hledání zaměstnání po 5-6letém odloučení od divadla.

Equity se těší již na dny, kdy divadla budou složena hlavně ze stálých společností s příslušnými školami. Tím se umožní každému nadanému, aby se mohl rozvinouti ve správném odvětví pod odpovědným dozorem. Po uplynutí výcvikového období student bude mítí jistotu pravidelného zaměstnání. Až se dosáhne takového postavení, nebude již jeviště útulkem nahodilých amatérů, kteří nyní snadno nazdařbůh najdou zaměstnání. Tento způsob jest na újmu divadelního umění a v neprospěch odpovědných členů vysokého povolání.

Equity proto vítá a podporuje rozvoj společností, jako je Old Vic a Sadlers Wells, na které se dnes pohlíží jako na národní divadla Británie. Doufá se, že bude zřízeno mnoho podobných organizací, ve prospěch umělců a pracovníků z povolání i pro celou veřejnost.

Equity původně jako ochranná organizace, hlavně co se týče mater. pracov. podmínek, vzrostla na organizaci, která si nyní činí nárok jako zástupkyně a mluvčí divadelních umělců ve věcech, týkajících se povolání, činnosti, ať hospodářsky, umělecky neb politicky. Herec-ředitel z dob Viktoriánských a Eduardovských se již nevrátí. V budoucnu herci jako celek budou hrátí větší roli, ovlivňující divadelní politiku a ve výstavbě národního divadelnictví hodnou velkých tradicí britského jeviště.

dulí, která mnohdy nasvědčuje, na jaké umělecké úrovni se spolek nalézá. Je velkým omylem a — řekl bych — i zlem, kde pokládají divadelní ceduli za zbytečné finanční vydání a podle toho pak vypadá nejen oznámení divadelního představení, ale obvykle i divadelní představení samo. Jen si představte, že některý divadelní spolek ve snaze, ušetřiti spolkové pokladně určitou částku, nechá provést divadelní ceduli členu, který vůbec nechápe význam divadelní cedule. Pak se ovšem nesmí nikdo divit, když na ceduli najdeme spoustu chyb, mnohdy i pravopisných. Co si může o tom člověk, který chce navštívit divadelní představení, pomyslit? Nevadí, je-li cedule provedena ručně, ale musí býti provedena vkusně, bez chyb a bez jakýchkoliv zbytečností. Na divadelní ceduli neměli bychom nikdy čísti, že na př. hraje pán, slečna, paní, soudruh atd. Ze v přestávce se bude podávati „výborné občerstvení“ anebo bude účinkovati známá kapela pana X. Y. Není ani správným, je-li na ceduli oznámeno, že po divadle se koná taneční zábava. Docela odsuzují, aby na divadelních cedulích byly uveřejňovány inzeráty. Naproti tomu nemá se nikdy zapomínat, aby text byl co nejpečlivěji sestaven. Aby jméno režiséra nebo inspicienta nebylo vytištěno většími písmeny než jméno autorovo, nebylo-li na plakátu vůbec zapomenuto. Aby na ceduli bylo uveřejněno zejména, kde se představení koná, v kolik hodin se hraje (hodinu ovšem také dodržet), kolik má hra jednání, kdy je hlavní přestávka a snad kde je předprodej vstupenek. Název divadelní hry — velikost jeho písmen — ať není zbytečně velká, ani malá. Barva cedulí ať je vkusná a ne křiklavá, velikost rovněž přiměřená schopnostem spolku. Jen vkusně provedená divadelní cedule upoutá zájem široké veřejnosti. Největší péče musí se věnovati i t. zv. divadelním programům, které by neměly chybět při divadelním představení a hlavně ochotnickém. V programu by se mělo venkovskému divákovi říci něco o autorovi — jak málo o nich naši návštěvníci ví — seznámit jej s obsahem hry, uvést, co spolek připravuje pro další období. V případě, že uvedete i datum příštího představení, musí být toto datum také dodrženo. Do programu však nenáleží psaní o místních poměrech v obci, v úřadech a p. Divadelní cedulí a programem můžete pro svou jednotu mnoho dobrého vykonat a také přispěti k výchově divadelního občerstva.

Redakční sdělení.

Rozsah minulého dvojčísla „Česk. lid. divadla“ doplňujeme zvýšením počtu stran také tohoto posledního sešitu letošního ročníku. Děkujeme svým milým spolupracovníkům a zveme je k další liter. spolupráci v příštím graficky zdokonaleném i obsahově rozšířeném ročníku ČLD.

Strídání stráží*).

Milan Obst

Problém, o jehož řešení se chci v tomto článku pokusit, není nový. Mnohé spolky řešily jej různým způsobem a s různým úspěchem již v letech válečných. Jde o střídání stráží — výměnu generací na jevištích ochotnických divadel. To je fakt, nad nímž se nutno právě v dnešní době zamyslet.

Ochotnické divadlo prožívá dobu stagnace, dobu krise, která se různě vysvětluje. Stejnou krizi prožívají ostatně i profesionalové. Nechci vysvětlovat, proč tato krise přišla, je jisto, že profesionální ani ochotnické divadlo nesmí ustrnout, ale hledat cesty, jak učinit dramatické umění tak nezbytným, jako bylo v době okupace. Je ovšem nutno prezkoušet staré a hledat nové formy divadelního projevu, nutno být zrcadlem dnešního revolučně sociálního a pokrokově technického života.

Již v době války se hlásili do ochotnických sborů noví lidé, kteří neskrývali svou nespokojenost s dosavadní prací v ochotnických spolcích. Nechci říci, že by ochotnická divadla pracovala málo. Pracovalo se poctivě a hodně. Noví lidé nebyli však spokojeni s konservatismem, který ještě dnes často straší na jevištích a ve spolcích ochotníků. Nebyli spokojeni názorem „starších“ na bezvýznamnost pohybové složky, ortoepie, nových režijních stylů a moderní dramaturgie. Ačkoliv nezkušení divadelníci chápali, že ochotníci paběrkují na beztak špatně obděláném poli dramatického umění, že nutno pracovat tak, aby divadlo bylo nejen ústavem národního uvědomění v dobách útisku a oddechem po práci v dobách mírových, ale i zrcadlem doby přítomné, mravním učitelem a ukazatelem cest do budoucna. Nechci říci, že tento názor měli jediné mladí divadelníci. I mnozí starší ochotníci souhlasili, že ochotnické divadlo nutno reorganizovat, chce-li mluvit jasnými slovy k svému divákovi.

Většinou byli mladí lidé ve své snaze osamoceni, cítili, že nemohou pracovat společně se staršími „konservativci“ a tak vznikají ony „Mladé scény“ buď jako samostatné odbory spolků, nebo jako samostatné útvary.

Pro leckterý spolek znamenalo založení „Mladé scény“ ideové rozpolčení a patrně nepřispělo

k plodné činnosti spolku. Tyto poměry trvaly celou válku a setkáváme se s nimi i dnes.

Jde o to, jak odstranit tyto rozpory v jednotlivých spolcích. Je jisto, že zakládání „Mladých scén“ není stav trvalý a že konečným cílem je zase jednotný ochotnický divadelní spolek.

Dále nutno využít této „vnitřní“ krise ochotníků k vyřešení dnešní „všeobecné“ krise divadelní. Konečně nutno uznat, že nově nastupující generace, hlásící se průbojně o svá a nová práva, nesmí být ukřičena. Lide, kteří nejkrásnější léta svého života prožívali v nejhrošších podmínkách válečného „nasazení“, jistě mají nejlepší legitimaci, aby pracovali odpovědně a stali se opravdu moderními divadelníky.

Navrhuji proto řešení, které může být vodítkem spolkům, jež s těmito problémy dosud zápasí. Může být i pobídkou k jistě plodné a užitečné diskusi:

Zásadně umožníme s a m o s t a t n o u činnost všem mladým členům a všem, kdož s nimi chtějí spolupracovat.

Nechť pracují v odboru „Mladá scéna“ spolku, mají svoje režiséry, svou dramaturgii. Ale ať zůstávají v kontaktu s prací ostatních členů spolku.

Význam „Mladé scény“ je obdobný jako význam „Studii“ některých profesionálních divadel.

Mladá scéna budiž avantgardní experimentátorskou laboratoří spolku. Je jasno, že v ní budou pracovat zejména mladí. O umělecké práci v „Mladé scéně“ chtěl bych pojednat v samostatném článku.

Organisačně nechť má Mladá scéna samostatné funkcionáře jako spolek. Předseda referuje a odpovídá za práci v Mladé scéně.

Dramaturgický plán vypracuje dramaturg spolku po dohodě s dramaturgem Mladé scény.

Členové Mladé scény neúčinkují v hrách celého spolku; soustředí se na práci v Mladé scéně.

Celý spolek i s členy Mladé scény se schází k diskusím.

Existenci Mladé scény zdůvodňuje samozřejmě dostatečný počet mladých, nadšených divadelníků a schopný organizační a umělecký vedoucí, který zaručí, že Mladá scéna a tedy i celý spolek půjde cestou k nové, revoluční formě ochotnického divadla.

*) Náměty k diskusi. Pozn. red.

POD HESLEM „OCHOTNICTVO SOBĚ A LIDU“.

Vážení přátelé!

Dovoluji sobě složití tímto milé a mně drahé ÚMDOČ povinný příspěvek k heslu „Ochotnictvo sobě“ částku v obnose 100 Kčs a jako daň z hlavy obnos 50 Kčs.

Hodlám tak činit každoročně a dej Bůh, abych ještě pár let byl živ, abych mohl splatit velký dluh aspoň částečně, za milé mi prokazované přátelství a lásku!

Vám oddaný

A znovu divadelní zákon . . .

Josef Hudeček

Jednou z nejožehavějších otázek, které se vyskytují v dnešním životě divadelníků profesionálních i ochotnických, je divadelní zákon, jehož potřeba je uznávána všemi a po němž je voláno více než 25 let.

Zdalo se, že květnová revoluce 1945 a nový život, po ní vzniklý, pomůže rázem splnit tuto touhu. Byla celá řada těch, kteří před revolucí a krátce po ní věnovali své znalosti a zkušenosti, opravdové nebo předpokládané, zpracování osnov vytvářeného divadelního zákona. Nebudeme si zde opakovat bolestnou historii minulého léta a podzimu a řekněme si krátce, že bylo hodně vyvolených, ať už z jakéhokoliv důvodu, ale málo povolaných, anebo lépe, že bylo k tomu pozváno málo povolání. Osnovy se vynořovaly a zapadaly, nebo byly zavrženy, osnovy se vynořují i teď. A některé z nich dostávají se i nám do rukou, někdy legální, někdy nelegální cestou. Zajímají nás všechny, nalézáme v nich jasně prokázáno, jak a kdo, nebo kteří a jak se dívají na divadlo, hrané profesionály a divadlo ochotnické. Věřili jsme, že bude nalezena pravá cesta. Snažili jsme se pomoci, pokud jsme k tomu byli vyzváni, což se stalo, jak nyní seznáváme, výjimečně. Ale vyhlášená dvouletka urychluje i řešení tohoto problému tak, jako jiných a divadelní zákon musí vystoupit na světlo divadelní veřejnosti.

Je proto více než nutno, abychom řekli i my ochotníci, co pokládáme za dobré a co musíme odmítnout z toho, co jsme zatím dostali do rukou. Konstatujeme hned na začátku, že — až na výjimku — byla snaha zpracovat divadelní zákon bez součinnosti ochotnictva a musím podtrhnout — bez ÚMDOČ. Vzniká u nás velmi silný dojem, že osnovy byly zpracovány těmi, kteří mají nejmenší vztah k lidovému hnutí a zapomínají na úkoly, které ochotnictvo mělo a zdolalo je a na úkoly, které ochotnictvo má a zvláště na úkoly, které bude mít právě jako hnutí, vyvolané lidem, vyrostlé z jeho podstaty, nemluvě vůbec o tradici.

Zasáhneme doprostřed věci, aniž bychom se dotýkali záležitostí divadla profesionálního, které si své speciální otázky bude řešit jistě samo. Musíme nepokrytě říci, že n-souhlasíme a musíme protestovat proti tomu, aby ochotnictvo a jeho práce byly tak, jak v osnovách jsme viděli. Stavěny na druhou kolej. Musíme se ostře postavit proti zneužívání získaných finančních prostředků z divadelních představení ve prospěch kopaček, střikaček, tělocvičného nářadí atd. Budeme tvrdě hájit zásadu, že peníz, lidem divadlu daný, se musí lidu vrátit ve formě stále lepšího divadla. Chceme pro náš lid důstojné divadelní nebo kulturní domy, chceme mu je dáti dobře technicky vyba-vené a zavést ho na představení nejlepší úrovně. V tom nám nemůže a nesmí bránit, kdo v divadelním zákoně by se chtěl od nás odvrátit.

Cítili jsme velmi dobře nepochopení mnohých činitelů pro ochotnické divadlo, na které se z neznalosti poměrů mimopražských dívali jako na práci, pro kulturní život národa ne právě potřebnou. Z neznalosti a pak pod vlivem provozovatelů kočovných šmýr nejnižší úrovně, kterým ochotnictvo upíralo právo na kulturní práci, vznikl začarovaný kruh proti lidovým ochotnickým pracovníkům.

Je však dnes již mnoho profesionál. divadelníků, kteří si ujasnili poměr k ochotnictvu a uznávají, že nelze paušalisovat výstřelky jedné nebo druhé strany, což vědí i ochotníci. Svůj vzájemný poměr nejlépe vyjádřili Divadelním svazem, v kterém se soustřeďují všichni divadelníci profesionální i ochotnickí a budují tak základ k společnému životu i práci. A obě tyto strany, které odstranily a odstraňují třetí plochy, jsou stejného názoru, že divadelní zákon nemůže a nesmí být vydán, aniž by bylo přihlíženo k jejich spravedlivým požadavkům, že nesmí být oslyšen jejich hlas, varující před návratem do dob živoření v první republice.

Divadelníci se snaží uhájit svá samozřejmá práva, upíraná jim těmi, kteří nemají k divadlu pravý vztah z důvodů jakýchkoliv. My, ochotníci, organizovaní v Ústřední Matici divadelního ochotnictva českého i z Ústredia slovenských ochotnických divadiel, vyslovili jsme se na svém sjezdu jasně a jednoznačně. Naše přání a požadavky vtělili jsme do resoluce I. sjezdu čs. ochotnictva, za kterou stojí 250.000 čs. ochotníků celou svojí nezištnou, obětavou prací k divadlu a československému lidu.

Vyrostli jsme z něho, s ním a pro něj pracujeme. Chce někdo na sebe převzít odpovědnost, upírat tomuto lidovému hnutí právo na život a práci? Stojíme dnes před zpracováním osnovy divadelního zákona a před divadelním zákonem samým. Chceme o něm spolurozhodovat, aby v něm bylo ochotnictvu dáno to, co mu k dokonalému splnění jeho poslání náleží!

Kostelec nad Orlicí.

Mnoho získal širý kraj severo-východních Čech, když byl v něm počátkem r. 1846 ustanoven děkan náhodský Josef Regner školním dozorcem. Všechno kulturní život, zvláště školství, školní knihovny, četba a šíření nejnovějších poučných a zábavných spisů českých, všecko jako by na sebe bralo novou, bujařejší podobu pod důst. p. Regnerem.

Jeho nabádáním a usilováním počínala se v obecném lidu ujímati chtivost nejen po čtení, ale i po vzdělávací zábavě, jakou je divadlo. Právem se na divadlo a na české besedy kladla velká váha při vyvinování ducha národního a vzdělání lidu. Proto každý, kdo navštěvoval v zimě roku 1845—1846 ochotnické divadlo v Kostelci, mohl mítí radost, jak zdatně si tamní ochotníci vedli.

Bohužel, jak tomu i jinde bylo, podobalo se tehdy ochotnické divadlo v Kostelci zářivé prskavce, která sotva se zrakům objeví, již již zaniká. Těžko říci, co toho bylo příčinou, že kostelecké divadlo v dalších měsících r. 1846 jako by usnulo, což praví vlastenci bolestně nesli.

Snad příčinou toho byla nesvornost nebo nebdalost účinkujících ochotníků, snad netečnost těch mužů, jimž mělo záležeti na zvelebení věci, veškeré chvály hodné. Nesmíme však zapomenouti, že kostelecká Thalie se svými družkami měla své sídlo ve světnici, kde i přádelna umístěna byla.¹⁾ A nejspíše se přádelna bránila dalšímu provozování divadelních her a tím na čas přerušila činnost ochotníků. Všeobecně se však věřilo v další podnikavost sousedů kosteleckých a všichni byli přesvědčeni, že ochotníci zase obnoví svým časem milé divadelní zábavy a vyvrátí podezření, že by váhavostí zavinili přerušování divadelních her.

Kouřim.

Počátkem r. 1846 vstoupily v Kouřimi v život vlastenecké schůzky (besedy), mající za účel pospolitou zábavu a vzájemné vzdělávání se v duchu národním. Hlavní zásluhu o tyto besedy měl tamní magistrátní rada Václav Měřinský, měšťan a kupec Alexander Novák a místní duchovní, školní dozorce Václav Hromádka a kaplan Josef Hubínek. První beseda zahájena byla 25. ledna 1846, při čemž shromáždění účastníci nabádání byli především ke svornosti jakožto k základu národního blaha.

Při této národní zábavě účinkovali jistě i místní divadelní ochotníci, kteří vystoupili později na veřejnost s vlastním, samostatným podnikem. Dávali nedlouho po národní besedě Štěpánkovi dvouaktovou činohru „Brambory“ s dobrým prospěchem a všichni návštěvníci se těšili, že co nejdříve opět uvidí zdařilé ochotnické představení, což se také stalo.

Kutná Hora.

Ze všech venkovských měst českých snad nejvíce pěstovala české divadlo Kutná Hora, rodiště Jos. Kaj. Tyla, který r. 1845 se svou manželkou Magdalenou a s přítelem komikem Kaškou třikrát do Hory zavítal a s tamními ochotníky hrál. Při každém představení kutnohor. ochot. viděti bylo vřelé snažení, aby se hry co možno zdařile provedly. Jestliže se tu onde vyskytly poklesky jednotlivců, bývaly tak nepatrné, že je dobrá hra ostatních snadně zakryla. Veselé představení způsobovalo vždy mezi obecenstvem mnoho smíchu, vážná hra pohnula zase diváky k slzám, ale všechny stejně sklízely na konec hojný potlesk a slouženou pochvalu.

Jako měli kutnohorští ochotníci své příznivce a ctitele, tak na druhé straně nechybělo zaostalců, kteří české ochotníky lehkovážně tupili, že jim k vůli nechtěli hrát německy. Na takové pomluvy odpovídali ochotníci: „Jakýž je panující jazyk v městě našem? Česká byla Kutná Hora i zůstane své národnosti věrna!“

A hráli nejen česky a nejen zdařile, ale i často. V r. 1846 však zápal ochotníků poněkud uhasl. Ovšem 19. duben, narozeniny zeměpána, musily býti významně oslaveny jako všude. Ochotníci uspořádali dramaticko-hudební „quodlibet“ (akademii) a na konci sehráli aktovou veselohru „Nebepěčné sousedství“, kterou podle Kotzebua zčeštil J. N. Štěpánek.

Předtím v postě provozovali několik divadelních her: *Obraz ze života ve 2 odd. „Křížkový král“*, kteroužto hru vzdělal podle A. Varyho a J. Schicka Jan Kaška-Zbraslavský. Byla to naprostá novinka, neboť měla premiéru v Praze nedlouho předtím (14. XII. 1845). Druhou byla čtyřaktová veselohra „*Karla XII. návratení se do vlasti*“, přeložená z francouzštiny Kl. Pünerelem. Další byla tříaktová činohra „*Fabrikant*“, kterou podle francouzského Devrienta přeložil J. N. Štěpánek. Při provozování této hry přednášen byl i prolog ku počtě ředitele kutnohorských ochotníků Dr. Štětky. Poslední pak hrou v postě r. 1846 byla veselohra „*Matka a dcera*“, vzdělaná J. K. Tylem podle K. Töpfera.

Doba postní vždy a všude svědčila ochotnickému divadlu, zato masopust způsobil pravidelně přestávku ve hře, neboť sál, sídlo Thalie, stalo se tančírnou. Ani letní doba nebyla příznivá ochotnickým hrám, až zase v adventu počalo žít znovu ochotnické divadlo. Tak tomu bylo v Kutné Hoře i jinde na českém venkově.

Nové Město nad Metují.

Nové Město nad Metují nezůstávalo nikterak za českými městy, kde byla neúnavně pěstována věc národní a především české divadlo. Všichni tamní ochotníci radostně se spojili k tomuto vlasteneckému účelu a nedbajíce žádné liché pomluvy nebo

¹⁾ Právě v těch letech zakládány byly přádelny Inu působením vikáře Jos. Regnera a dvorního rady Ottý Ericha.

mrzkých pošklebků odrodilců, statně pokračovali v započatém díle a přinášeli domácímu obyvatelstvu, upřímně česky smýšlejícímu, ušlechtilou zábavu. V polovici února 1846 provozovali Tylovu „Paní Marjanku“, hru všeobecně oblíbenou, a připravili všem návštěvníkům divadla zábavný a příjemný večer. Zdá se, že se přímo obrátili na Tyla, miláčka všech českých vlastenců, aby jim poradil, co mají hrát. Tyl ochotně jim vyhověl a poslal jim v rukopise svou původní romantickou činohru „Slepý mládenec“ (vyšla tiskem až r. 1847), svůj překlad Voglovy činohry „Dědičná smlouva“, také rukopis a přiložil překlad činohry K. Birchpfeiferové „Jan Guttenberg“, rovněž v rukopise. Tento poslední kus byl úplnou novinkou, neboť měl premiéru počátkem ledna 1845 v divadle v Růžové ulici v Praze.

Kromě těchto rukopisů poslal Tyl novoměstským ochotníkům mnohá vhodná připomenutí pro herce i režiséra, což bylo radostné a vděčné přijato.

Jak umění milovný duch vládl tehdy v Novém Městě, ukazuje ji pěkné zařízení v tamní „přední škole“, zřízené počátkem r. 1846.

Aby duch žaček (bylo jich 40) mezi předemí nezahálel, poskytovala se jim příjemná zábava tím, že se zpívaly vlastenecké a národní písně, nebo předčítaly vhodné úryvky z českých knih zábavných i poučných. V takové škole získaly dívky nejen všeobecně prospěšné vědomosti, ale i jejich duch vlastenecky se rozšiřoval a všechny pak s celým srdcem se k české národnosti hrdě hlásily. Ba přilnuly s takovou láskou k mateřštině, že se v tom předstihovaly, která lépe bez „přitrušcování německých slov“ čistě a plyně česky mluviti dovede.

Zdá se, že Tyl poslal novoměstským ochotníkům ještě jednu rukopisnou hru a to nejnovější novinku, která měla v prosinci 1845 premiéru v Praze ve Stavovském divadle. Byla to fraška, kterou podle Bänerta volně sám zpracoval: „Pa-leček na cestách v Brně a ve Vídni“. Novoměstí ji dávali 13. dubna 1846 a překvapili přemile všechny návštěvníky touto novou pochoutkou. Hra se pohybovala nenuceně a přirozeně, každý ochotník se zasadil o to, aby věrně vystihl charakter představované osoby, a všichni dohromady počínali si prý tak mistrně, že se diváci domnívali, že jsou v pražském divadle. Ostatně i vkusně zřízené divadlo novoměstských ochotníků bylo pro všechny návštěvníky milým překvapením.

Za týden po tomto zdařilém večeru vzpomněli 19. dubna panovníkových narozenin a opakovali „Paní Marjanku, matku pluku“.

Pro další měsíce chystali pak hry, jež jim dříve poslal Tyl, takže téměř celý repertoár novoměstských ochotníků byl z Tyla.

P a c o v.

Krásné příklady ochotnické a vlastenecké práce v českých městech našly následování také v Pacově. Aby toto zcela české město nezůstalo po té stránce pozadu, uspořádali tamní ochotníci 18. října 1846 divadelní představení v zámecké síni (bývalém klášterním refektáři - jídelně)

Ota Habal z divadla „Bratrství“, Brno-Královo Pole v roli učitele ze Stroupežnického veselohry „Naši furianti“.

Talík „Ve službách Thalie“ II.

k tomu účelu vkusně upravené a zřízené. Provozovali Štěpánkovu trojakt. vesel. „Štěka ve c“, která vyšla tiskem ve XII. díle Štěpánkova „Divadla“ asi před desíti léty.

Všichni členové ochotnického spolku počínali si velmi chvalně a dostalo se jim zaslouženého potlesku. Ale krasocitnější návštěvníci nemile nesli, že si ochotníci vyvolili právě tuto hru, spíše frašku, než veselohru a vytýkali, že hra jest příliš triviální, že obsahuje množství hrubých vyjádření a výstupů a vyslovili přání, aby páni ochotníci byli budoucně při volbě kusu opatrnější, aby volili hru přiměřenější, která by dbala více zábavy skutečně ušlechtilé a neurážela krasocit vzdělanější třídy obecnstva. Neslušná a příliš sprostá vyjádření měla by se vůbec vymazati z ochotnických her.

Přes tuto výtku všichni si společně a upřímně přáli, aby je ochotníci opět brzy nějakým novým představením obveselili. Že si pacovské obecnstvo v podobné večerní zábavě libovalo, bylo i z toho patrné, že divadelní sál, ačkoliv dosti prostorný, byl diváky přeplněn. Tato hojná návštěva přinesla i hmotný prospěch, neboť výnos představení byl věnován na založení české školní knihovny, takže vedle zábavy dospělých přispělo se i k šlechtnému záměru, jako je vzdělání rozumu a srdce mládeže.

Proto všim právem se čekalo, že ochotníci budou dále kráčet po nastoupené dráze. A skutečně, když 15. listopadu byly slaveny narozeniny tehdejší vrchnosti pacovské, knížete Jiřího Löwen-

steina - Wertheima z Freudenbergu, uspořádali ochotníci opět v zámeckém divadle představení.

Poněvadž vrchnost byla německá, přidali k české hře i kus německý a přednášeli ještě rozličné české deklamace. Byl to ústupek vrchnosti, která ochotníkům propůjčovala zámecké divadlo. Výnos i tohoto večera věnován byl nedávno založené české knihovně.

Nová Paka.

Vlastenecký ruch a národní uvědomění v každém městě bývalo výsledkem práce jednotlivců, nadšenců, na nichž spočívala vždy všechna tíha kulturní, osvětové činnosti. V Nové Pace byli takovými horlivci před sto léty kaplan J. Nešpor, měšťané Karel Záhorský, V. Geisler a lékárník J. Radimský.

Především šlo jim o divadlo a tomuto podnikání věnovali své síly. Zdokonalili si vkusně jeviště a dosti často hráli v prostranné hostinské místnosti.

Nehráli však jen pro zábavu. Měli na mysli i praktické potřeby všeobecného vzdělání a výnos divadelních představení věnovali chudým školním dětem. Tak se za dva roky sešlo více než 400 zl. na stříbrě. Vedle divadla starali se ochotníci též o šíření dobré četby, s příspěvky měšťanstva přihlásili se mezi zakladatele „České matice“ částkou 100 zl. stříbra, stali se členy „Dědictví svatojanského“ příspěvkem 20 zl. stříbra, vzali si za úkol založit veřejnou knihovnu, zkrátka divadelní ochotníci stáli v Nové Pace v prvních řadách národního pokroku.

Pelhřimov.

Chvalitebné zakládání českých knihoven na mnoha místech v Čechách roznítilo i v pelhřimovských studentech přání, aby podobnou knihovnu v městě založili, neboť byli přesvědčeni, jak potřebná a prospěšná jsou taková zařízení.

Za tou příčinou usnesli se studenti o prázdninách r. 1864, že budou provozovati divadlo, aby tak první krok byl učiněn k žádoucímu cíli a snadněji pak dále mužně se krácelo, zvláště při stávajících okolnostech. Byloť v městě dosti indiferentních měšťanů, v jejichž hovorech převládala němčina a právě r. 1846 vzniklý střelecký spolek byl veden německý jako „Schützenverein“.

Podporování několika vlastimilovnými místními ochotníky, kteří převzali hlavní role, provozovali 5. září (1846) vesel. „Dobry ton“ od Töpfera

v překladu Fr. Procházky. Divadelní sál u „Labutě“ byl nad očekávání hojně naplněn, což zřejmě dokazovalo, že občanstvo dobré věci studentů přálo a jen příležitostí a ponuknutí potřebovalo, aby dalo najevo svou dobrou vůli.

Provedení veselohry bylo takové, že s ním bylo obecnstvo úplně spokojeno. Také hudba, která v meziaktí hrála, došla všeobecné spokojenosti.

Povzbuzeni tímto úspěchem, dávali studenti, jimž v čele stál Václav Svoboda, za týden již další hru. Tentokrát si zvolili všeobecně oblíbenou Tylovu „Paní Marjánku, matku pluku“, jež se velice líbila a získala si veliké pochvaly a obecnstva.

Výnos těchto dvou studentských představení byl tak značný, že se stal prvním základem české knihovny v Pelhřimově.

Plzeň.

Před 100 lety nestála naše národní věc v Plzni skvěle. I když se časem probudila zásluhou nadšených vlastenců (na př. prof. Smetany), zase brzy upadla v předešlý níboký spánek. Krásná pleť i městští panačkové jen německy švitořili, málo českých knih se čtlo a ještě méně se jich rozprodalo.

Každého, kdo tehdy přišel do Plzně, překvapila mile výstavnost a uspořádanost města, ale vlastenecký, český život v tom vnějším okrášlení spal. Každý, kdo jen několik německých slov znal, nemčil, někdy i k dvojnásobné své hanbě. A nenemčili jen němečtí důstojníci a úředníci, jichž bylo v Plzni mnoho, i mezi měšťanstvem a lidem prostým vládla pravá „teutomanie“. Každý drmolil němčinu. A kdo tedy mluvil v Plzni česky? Služka, oráč, podruh. A tak se krásný mateřský jazyk v městě čím dál tím více ztrácel.

Do Plzně zajížděly jen německé herecké společnosti, r. 1845 bylo divadlo městské zadáno řediteli Josefu Lutzovi, v roce 1846 společnosti ředitele Feichtingera a o českém divadle nebylo ani slechu.

Teprve zásluhou profesora Smetany, který dával studentům ve čtvrtek a v neděli soukromé české hodiny a nabádal při nich mládež k lásce vlastenecké a k národní hrdosti, vznikl švarný hlouček českých ochotníků, z jejichž řad vycházeli později nejráznější zastáncové české věci.

Vedle Smetany byl to tehdejší ředitel plzeňské nižší reálky Spudil, který se nejvíce o česká ochotnická představení staral a ochotnický ruch v Plzni oživil.

Mistr Deyl mezi ochotníky.

Menší Město pražské má ve svém středu několik známých ochot. těles, z nichž významné místo zaujímá „Osvěta“, dnes v klubovních místnostech poblíže Rentovního domu. Svou poválečnou činnost na venek zahájila v páte 29. listop. 1946 v divad. sále Rentovního domu v Praze III. uvedením Stroupežnického „Na Valdštyňské šachtě“. K zahájení pozvali si Osvěťáci svého vzácného příznivce Rudolfa Deyla st., který si hru zrežiroval a suverenně si zahrál hlavní roli prof. Si-

monida. Jeho umělecká osobnost se ob-
rážela v každé postavice, v hlase
i gestu všech herců. Rozumějte: ne-
bylo to napodobení hereckého naturelu
Deylova, nýbrž síla a jistota jeho po-
dání vyřadila — až na menší režijní
závady — přehrávání a nedomykavost
jednotlivých výstupů, naopak celkový
dojem působil velmi sevřeně. V ostat-
ních význačnějších úlohách jinak vý-
borný Dlabal Vikt. Sýkory trpěl místy
nedodržení slovosledu. Říča Zimlová
v roli Kalinové, technicky bez kazu,
by potřebovala širší hlasový rejstřík.
Stejně dobrá Mil. Fridrichová v Tekle

přehnalá posu, takže závěr její role
zdál se být násilný. J. Bobek je živel
komický v každém gestu, v očích,
v hlase. I když se role Patery zhostil
velmi čestně, nenutili bychom ho na-
příště do vážné role. — Po tomto zda-
řilém večeru sešli se členové „Osvěty“
k malé slavnosti, na které byl zástup-
cem ÚMDOČ několika členům předán
stříbrný odznak a diplom za mnohale-
tou úspěšnou divadelní činnost. Chut'
k další práci a radostnému spolkové-
mu životu Osvěťáků vyjádřil jadrně
sám Rud. Deyl svým typickým upo-
mínkovým zápisem v pamětní knize.

—ák.

ČESKÉ LIDOVÉ DIVADLO

ČASOPIS ÚSTŘEDNÍ MATICE DIVADELNÍHO OCHOTNICTVA ČESKÉHO.

ROČNÍK XXVI.

Vedoucí a odpovědný redaktor:

JAKUB RYDVAN

Redakční kruh: **Anděla Bočková, Dr. Míra Čermáková, J. V. Goöllhofer, Josef Hudeček**
a **Otto Minářík.**

140 stran se 71 vyobr. v textu a s obálkou **Borise Hanče.**

1946

NÁKLADEM ÚMDOČ V PRAZE II., SPÁLENÁ 11. — TISKNE JOSEF KOBOSIL, KIHTISKÁRNA V PRAZE
XVI.-SMÍCHOV, U NIKOLAJKY 7. — V KOMISI MĚL OT. RŮŽIČKA, DIVADELNÍ KNIHKUP. A NAKLAD.
V PRAZE II., KARLOVO NÁM. 30.

Z OBSAHU:

(Číslo v závorkách značí stránky vyobrazení.)

ÚVODNÍKY:

B. A.: Divadlo a tělovýchova. Spolky contra odборы 1. — Flégl Jindř.: Živý odkaz T. G. M. 79. — Hudeček Jos.: Ochotnictvo sobě a lidu 49; Otázka divadelního zákona 17. — R d v.: Jiráskovy Hronovy - svátky ochotnictva 65; Posjezdové rozjímání 127; Slovenskému ochotnictvu (verše) 93; Vzpomínka našich květnových valných shromáždění 33.

ČLÁNKY A STATI:

Bareš Jos.: Ochotn. divadelnictví na Liberecku 50. — BČL: Jak uctilo Ostravsko památku Fr. Sokola-Tůmy 39. — Bláha Cyřda: Divadelní cedule 128; Komparsy na ochotnických scénách 104; Žádáme kulturní domy! 70. — Boučková Anděla: Dětské divadelní společnosti 22; Dramaturgie divadla pro mládež 7; Naši v Americe 30; Situace ochotn. divadla pro mládež 39, 55. — Boučková M.: Pro ochot. knihovnu 135. — Čermáková Míra Dr.: Britské divadelní pokusnictví 94. — eLeN: Doplnky k repertoáru pro oslavy a do přírody 45. — Flégl Jindř. Dr.: J. K. Tyl 66. — Greža Jan: Obecenstvo si to přeje 2. — Hanuš Jos.: Vztah gesta ke slovu 82, 96. — Hrubec Fr.: Ochotníci, pište pamětní knihy svých spolků! 36. — Hudeček Jos.: A znovu divad. zákon 131; Konečně! 99; Zasedání Ústř. výboru čl. och. 68. — Kolátor Vl. Dr.: Veselohra se žádá 60. — Krafnetr Ludv.: Několik rad a pokynů pro vedoucí divadel pro děti a mládež 22; Rozhodně odmítáme! 24. — Křtěn Vl.: Osvětlení jeviště 37; Divadlo a film 54. — Llewellyn Rees: Anglický svaz herců 128. — Mikotová M.: Ochotnictvo v pohraničí 35. — Minářik Otto: Režisérství nebo režisérismus? 95; Vzpomínáme... 91. — Müller Vlad. dr.: První česká dramatička 25. — Obst Mil.: Strídání stráží 130. — Petřík Fr.: Kapitoly o divadle pro divadlo 102; Kritika a ochotnické divadlo 69, 80. — Pikart Ant.: Základní normy výslovnosti 5, 20, 40. — Rektorisová Klem. dr.: První Shakespeare v českém jazyce 80. — Rydvan Jak.: Za Jar. Petrem 55. — Řeřábek Jan.: České div. ochotnictvo za okupace 34. — Síla Fr. ing.: Kadý činoherec měl by projíti operní školou 22. — Skála Ant.: Další příspěvky do studijní knihovny ochotn. 45; Duchaplná čítanka pro naše ochotníky 34; Situace ochotnického divadla pro mládež 39; Vzpomeňme letos... (s Ot. Minářikem) 9. — Sklenář Sl.: Tradice a práce, která zavazuje. 19. — Smažík Fr.: Ještě ochotnictvo sobě a lidu 50. — Strejček Ferd.: České obecenstvo 4. — Strojil Vl. M.: Spust'te padací most! 18. — Schindler Jar. †: Divadelní obecenstvo v Edinburghu v roce 1873-8. — Šilhán-Horský J.: Stagnace ochotn. činnosti — nebo válečná únava? 8. — Vondráček Jan.: 1846 - 37, 56, 73, 84, 99, 132. — Zajíček K. dr.: A ještě ochotnické divadlo v pohraničí 50.

PŘEHLEDY STÁLÝCH DIVADEL

moravských (Ant. Skála) 10, 52, 83, 94; — pražských (Jiří Jesenius) 7, 71, 82.

PRAKTICKÁ PORADNA 29, 44, 78.

60 LET ÚMDOČ:

Dary a uznání osvět. rad 90. — Hudeček Jos.: Soutěžní poznatky 74. — Jubilejní literární soutěž 12. — Kurs posudkářů a spol. činovníků 104. — Minářik Otto: A ještě zemská soutěž 102, 103, 138; Matiční jubil. div. soutěž 12, 58, 75, 90. — První blahopřejný projev 12 a další 28, 29, 42, 58. — Smažík Fr.: Na okraj jubilejní soutěže 58, 75, 90.

SJEZD ČS. OCHOTNICTVA A FESTIVAL:

Hudeček Jos.: Náš vývoj a výboj 108. — Kopecký Václ.: Závazná slova 119. — Marták Ján: My a Češi jedno sme 115; Otvárací prejav 107. — Minářik Otto: Pro dvouletý budovatelský plán 116. — Program festivalu a sjezdu 80. — R d v. a čt.: Ze sjezdu, a festival. pořadu 110. — Resoluce sjezdová 126. — Sjezdové a festival. paběrky 138; — Strejček Ferd.: J. K. Tyl — jediná spása 108. — Turzo Ivan: ÚSOD a jeho zákonite zaistenie 118. — Z projevů a pozdravů hostů (Dr. J. Zich, Dr. St. Mojžíš-Lom, J. Munclinger, Ant. Holzinger, B. Laštovička, J. Drda, Rich. Havelka, Dr. J. Malík a Fr. Kubr) 121.

XVI. JIRÁSKŮV HRONOV.

Boučková M.: Pracovní Hronov 1946 - 100. — Fiala L.: Poznámky z Jirásk. Hronova 87, 101. — Hudeček Jos.: Hronovské reminiscence 87, 100, 135. — Program XVI. J. H. 67. — Minářik Otto: Jubilejní škola v Hronově 1946 - 29, 43; Poslední kolo 86 — Ministr školství a osvěty o ochotnictvu 85. — R. M. O.: Slovenský spevokol v Turč. sv. Martine 68. — Ročenka XVI. J. H. 67. — Smažík Fr.: Jubil. ochotn. výstava - listopad 1936 - 42.

KRÁTCE O MNOHEM:

Americký ochot. div. ruch 13; Deyl R. mezi ochotníky 134; Festivity divadelní 15, 47, 63, 104, —; Herman Fr. Dr. 75níkem 128; Jubilea a slavnosti 46, 48, 78, 105; Krajské ochotn. útvary 12, 42; Matice divadelní 32, 47; Mezinárodní sjezd 12; Poplatkové změny 31, 47, 48; Premiery naše 16, 32, 48, 64, 78, 140; Příklady jiným 86 89, 102, 135, 139; Recitační soutěž mladých 106; Registračního poplatku zvýšení 15; Slezští ochotníci se hlásí 77; Svěpomoc českých ochotníků 72; Textilie - poukazy 15; ÚMDOČ nová 14; Uznání uděleno 14; Valné a jiné schůze 32, 63, 64, 105; Žalov náš 14, 28, 45, 100.

REJSTŘÍKY

a) osobní:

Bozdých 11; Cimrman V. † 45 (45); Čech Svat. 10; Dvořák Arn. 10; Dyk 11; Fiala Lad. (88); Gloc Edm. † 27; Gutwirt Fr. † 14; Havlíček-Borovský 11; Herman Fr. 12; Hilbert 10; Huml V. † 28; Jeřábek Fr. V. 10; Jirásek 11; Karas 10; Karásek ze Lvovic 11; Knobloch J. 62; Kolár J. J. 10; Kučerová-Nezavdalová 43 (43); Lesk O. E. (81); Macháček S. K. 12; Martinů Fr. † 100; Mithöner 104; Neruda 11; Petr Jar. † 44, 55; Pippich 10; Podrazský Vl. † 28; Preissová † 25; Rais 11; Sokol-Tůma 10; Šilhán Jos. 14; Štolba 11; Tetauer Fr. 53; Tyl 11, 66; Valenta Jos. 46 (47); Vančura 11; Výduch Lad. 91, (91) Weinstein Jos. † 27; Zeyer 11.

b) her:

Barč-Ivan Jul.: Matka 32; Betiak R.: Za slobodu 78; Bílý Jar.: Paragraf 144 — 64; Bokr M.: Těžké dny 64; Čapek K.: RUR (75); Coolen Ant.: Cizinec (22, 23); Dubský V.: Královna vlní 78; FinnKonst.: Rendez-vous 32; Gogol: Revisor 140; Gregor-Tajovský Jos.: Statky-zmátky (119); Hilbert Jar.: Michael 64; Hruška E. A.: Poslední komedie 16; Jirásek Al.: Gero (113, 115); Lope de Vega: Lauerencia 46; Mahen Jiří: Mrtvé moře (31); Molière: Lakomec (69); Němeček Zd.: Rukopis času (123); Nowak Jos.: Poslední král 32; Papež D.: Messalina 48; Shaw G. B.: Pygmalion (35, 37); Síla Fr.: Snář velmi pěkný 46; Zvon Ungeltu 16 (95, 97); Smažík Fr.: Soubor s bohem 64, Vysoká hra 48; Tyl J. K.: Remeslnická merenda 46; Vrchlický Jar.: Smír Tantalův (83); Zeyer Jul.: Doňa Sanča 64.

Příloha: Růž Soukupová: Kostymování her dobových str. 1—16.

XVI. JIRÁSKŮV HRONOV

Hronovské reminiscence.

Josef Hudeček (Dokonč.)

20. srpna:

Zkoušky na „Gera“ velmi slibně pokračují, divadelní škola se chystá na závěr, školní komise se připravuje na zkoušky, debaty jsou v plném proudu, scházíme se s novináři, kteří sledují zde v Hronově naši práci, aby o ní podávali zprávy do svých listů a my se scházíme večer, abychom si pokritisovali školu a provedli diskusi o daném předmětu, v tomto případě o režii her. Musíme se ještě hodně učit, než budeme spokojeni s úrovní sebekritiky a vyspělostí debaty o věcech uměleckých. Ale přesvědčili jsme se o účelnosti jejich a těšíme se na příští.

Přijeli pelhřimovští autokarem. Zítra je řada na nich a jejich Falkenštejnu.

21. srpna:

Čas letí, dnes končíme školu písemnými zkouškami a zítra začínají ústní. Posluchači začínají být nervosní, jako před maturitou. Všude vidíme „biflouny“ a všude slyšíme, že to není hračka tato věda divadelní. Dřeme, dřeme, ale zkoušky si neodpustíme! Za co bychom stáli a co by nám řekli doma? To je to nejkrásnější na celé věci. Nikdo nás nenutí, jen sami sebe. Chceme-li být užiteční a prospěšní na úseku, který jsme si vybrali k zpracování, musíme se dobře připravit a vyzbroit na tuto práci. Platí to všude a v každé práci. Tím více tam, kde jde o naše spoluobčany, kterým se chceme stát učiteli.

Pelhřimovští a hronovští to je jedna rodina. Stále se vzájemně navštěvují. Nejen ochotníci. I Národní výbory. Že k tomu dali podnět ochotníci, to je nejcennější. Bylo by dobře, kdyby si i této ochotnické práce všimli povolání činitelé. Dalo by se mnohem více dělat k poznání a sblížení samosprávných pracovníků prostřednictvím a pomocí zájezdů ochotnických souborů.

Večernímu představení dodala lesku přítomnost ministra ochrany práce a sociální péče prof. Dr. Zd. Nejedlého, který spojil soukromou návštěvu v Hronově s příležitostí shlédnouti ochotnického „Falkenštejna“.

22. srpna:

Začínáme ústní zkoušky. Před školní komisí předstupují posluchači školy, aby dali účet ze svého konání a osvojení si znalosti předmětů, které jim byly 10 dnů přednášeny. Bylo hodně málo těch, kteří odcházeli s poznáním, že musí dohánět, co z jakékoliv příčiny zanedbali. A ještě méně bylo těch, kteří si neslibovali, že budou stálými účastníky Jiráskových Hronovů, i v počtu těch, kteří ho navštěvují. Tato otázka byla přetřásána zástupci Matice se zástupci Národního výboru, který

Pro ochotnickou knihovnu.

M. Boučková, Zbraslav.

Směrnice ÚMDOČ rozdělují spolkové a okrskové divadelní knihovny na tři části:

- a) studijní,
- b) divadelních her,
- c) archivální.

Oddělení studijní bývá ve většině knihoven často zanedbáváno a v mnohých knihovnách chybí vůbec. A přece není nic nesnadného založit takové oddělení i v knihovně malého venkovského divad. spolku. Provedeme především důkladnou revizi knihovny, oddělíme brožury, ročenky a všechny ročníky našeho ochotn. časopisu, které dáme svázat a základ studijního oddělení máme připravený a skoro zadarmo. Každý ročník našeho časopisu (dříve „České divadlo“, dnes „České lidové divadlo“) stojí za to, aby byl svázán a pod číslem zařazen v poučném oddělení. Z nevázaného ročníku se lehce některé číslo ztratí a také jednotlivé sešity trpí při půjčování a prohlížení. Za čas je z nich neladný svazek starého papíru.

Při vyúčtování každého představení mělo by se pamatovat určitou částkou z čistého výtěžku na knihovnu. O to má usilovat každý pečlivý knihovník a jakmile má nějakou částku pohromadě, hned knihovnu doplnit.

Poslední dobou vyšla celá řada celkem levných divadelních příruček, z nichž některé byly napsány jen pro ochotnické režiséry a pracovníky a měl by je znát každý, kdo se zabývá lidovýchovným divadlem. Upozorňujeme na ně kratším rozbořem jejich ob-

A ještě pod heslem „Ochotnictvo sobě a lidu.“

Čj. 68/46.

Vážení přátelé!

Spdo. „Tyl“ ve Velvarech, dne 6. listopadu 1946.

Stejnou poštou zasíláme Vám vplacným listkem poštovní spořitelny obnos Kčs 5000.— jako výtěžek divad. předst., které jsme sehráli v rámci akce „Ochotnictvo sobě a lidu“.

Akce „Ochotnictvo sobě a lidu“ se u nás setkala s plným porozuměním, neboť my, venkovští ochotníci si již dlouho přejeme, aby byl konečně v Praze vybudován důstojný stánek ochotnické Thalie. Jsme si vědomi, že částka, kterou věnujeme, je příliš nepatrná a nevydatná u srovnání s nákladem, jaký si podnik jistě vyžádá; proto věříme, že uspořádanou akci vezmou za své všechny ochotnické spolky, sdružené v Matici a že všechny přispějí podle svých sil, aby se tento zásluhový podnik plně vydařil. Neboť toto dobré dílo je možno uskutečnit pouze spojeným úsilím všech citelů, adeptů a služebníků divadelního umění. Věříme, že toto úsilí bude korunováno úspěchem a že dávná tužba všech ochotníků brzo přestane být pouhým snem. Již se těšíme na to, jak to bude pěkné, až při návštěvě Prahy budeme moci pravidelně zajít do krásných síní našeho divadelního domu a budeme si moci říci: „To jest také naše dílo.“

Přejeme naší Matici hodně zdaru ve vši její činnosti, ale dnes ji držíme palce především v akci „Ochotnictvo sobě“. S přátelským pozdravem

Ladislav Němec, ředitel

Pavliková, jednatelka.

sahu a sdělujeme, kde byly vydány a jejich cenu.

Frant. Smažik: „O NOVÉ DIVADLO LIDOVÉ TVORBY“. Revoluční kapitoly. Praha (Nakladatelství Pragotisk, Praha XVI., Nádražní 35) 1945. Stran 68, cena brož. 12 Kčs. (Knihovna Lidové divadlo č. 5.)

Tyto kapitoly, psané po revoluci (tedy ne revoluční obsahově), zachycují dnešní stav ochotn. divadla a poukazují na jeho klady a závady, které autor zná z vlastní divadelní ochotnické práce. Je zde uveden zkráceně celý souhrn práce našeho ochotnictva od r. 1918 a pro venkovské režiséry jsou zde praktické podněty k technické úpravě jeviště a k plnému využití jeho prostoru.

Dále je zde pevně stanovena zásada kladného poměru mezi profesionální a mezi lidovou divadelní tvorbou a protest proti nesprávnému podceňování práce lidovýchovného divadla.

Em. Janský: „SLOVO K OCHOTNICTVU“. O dramaturgii a kritice s bibliografií. Praha (A. Neubert) 1945. Stran 72, cena brož. 33 Kčs. (Viz str. 45 t. 1., čís. 3.)

Jiří Mahen: „REŽISÉRŮV ZÁPISNÍK“. II. vydání. Předmluvu napsal Frant. Halas. Praha (Československý Kompas) 1945. Stran 180, cena brož. 54 Kčs (Edice Umělci o sobě a o všem, sv. 12.).

Ve výše uvedené knižnici vychází již řadu let rozebraný a divadelníky sháněný zápisník moderního režiséra, který r. 1923 vyšel v Brně a pravého autora kryl pseudonymem Richardson. Je zde pojednáno o všech složkách, které vytváří režisérovu osobnost. Je to pravý režiséřský breviář, z něhož možno čerpat stále poučení.

Česká dramaturgie byla poslední dobou rozmnožena o celou řadu nově vydaných her, z nichž mnohé se hodí pro naše ochotnická jeviště a menší scény.

Stanislav Lom: „BOŽSKÝ CAGLIOSTRO“. (Aventinum.) 202 str. 90 Kčs. Historické drama o 5 jedn. Je to úsek ze života slavného italského mága, astrologa a dobrodruha z konce 18. století. Pro vespolejší soubory.

Alois Jirásek: „OTEC“. (Růžička.) 30 Kčs. 10. vydání rodinného dramatu vesnické rodiny. Hodí se i pro menší jeviště.

J. V. Rosůlek a V. Vrbský: „PRAPOR“. (Neubert.) 36 Kčs. Je to dobrá veselohra z revoluční doby o 3 jedn., vhodná i pro menší scény.

Josef a Miroslava Tomanovi: „VINICE“. (Melantrich.) 50 Kčs. Hra, která symbolisuje viru a odvahu českého sedláka z r. 1940. 2. přeprac. vydání. Hodí se dobře pro venkovské soubory.

Božena Rajska-Smolíková: „TRIKOLORA“. (Neubert, 86 stran.) 36 Kčs. Hra o 4 jedn. z doby útisku okupačního, která končí pražskou květnovou revolucí. Vhodná pro menší scény.

Viktor Nejedlý: „POKLAD V PODSKALÍ“. (Neubert, 44 stran.) 30 Kčs. Hra o 5 jedn. s dějem podle staropražské pověsti.

poznává, že převzetím starosti o ubytování hostů převzal i starost o postavení pensionu, který by rozřešil nejožehavější otázku.

Věříme, že Hronov se stane jevištěm celostátních oslav ochotnických, ke kterým se soustředí pozornost celého divadelního světa. A k tomu chceme pomáhat a pracovat. K tomu budou pomáhat všichni ochotníci, ti, co zde byli i ti, které očekává Jiráskovo divadlo. Večer vyplnili zase pelhřimovští.

23. srpna:

Seredný záchvat připoutal mne na lůžko a znamenám tento den podle zpráv těch, kteří mně po celý den navštěvovali.

Přijeli Slezané, které uvítal místostarosta Matice Ing. Sommer. Přijeli ukázat těžké poměry Slezska, vyličené v Sokol-Tůmových „Goralech“. Za přítomnosti ministra Nejedlého hráli sebe a dobře. Přes den pokračovaly zkoušky a byla konána pouť dělnictva k hrobu Jiráskovu v den jeho narozenin, na přání a pod vedením ministra Nejedlého, který pak k nim na veřejném projevu promluvil.

24. srpna:

Večer jsem byl na „Goralech“, kteří mne „chytli“ svoji vervností a nářecím. Krásná miniatura hornického kahanu zůstane mi milou vzpomínkou na radostné chvíle, ztrávené s Ostraváky.

To jsem měl za sebou dopolední a odpolední přípravy na uvítání dalších vzácných hostů, z nichž nejpřednější byli náměstek předsedy vlády Zd. Fierlinger s chotí a ministr školství a osvěty, univ. prof. JUDr Stránský.

25. srpna:

Přijeli odpoledne skoro zároveň, vítání celým Hronovem. Byli přítomni celostátnímu představení „Gera“, sehraného vybranými ochotníky českých zemí. Měli veřejný projev k hronovským občanům, z nichž zvláště projev ministra Dr Stránského k ochotnictvu byl pro nás svým obsahem velmi zajímavý. Měli jsme pak příležitost hovořit dlouho o ochotnické otázce a o všem, co se kolem ní otáčí. Návštěva těchto zástupců vlády a zástupců Zemského národního výboru a jiných předních kultur, pracovníků byla velkým přínosem XVI. J. H.

Dopoledne byla otevřena výstava ochotnického pracovníka, akad. malíře Suma z Pterova, s kterým nás seznámil při zahájení znojemský inspektor Kašpárek a provedl nás ve více než v 60 obrazech Jiráskovým Padolím, které zvěčnil pilný malíř za dobu 14 dnů, v Hronově prožitých.

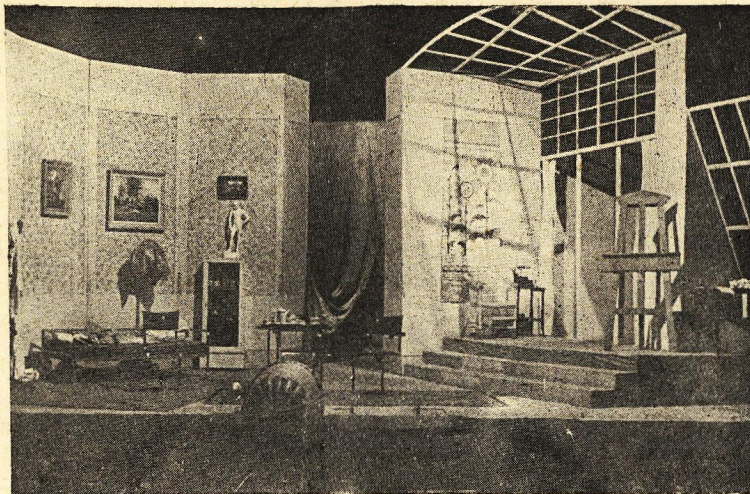
Večer pak bylo vyhlášeno před přeplněným hledištěm pořadí souborů, hrajících na XVI. J. H., a nezbylo než abych se rozloučil s hronovskými návštěvníky festivalu s lítostí v srdci, ale i s nadějí v příští Jiráskův Hronov.

Za oponou, spadlou za posledním obrazem „Gera“, došlo pak k poslednímu oficiálnímu aktu: K rozloučení s vybraným souborem, který celou dobu trvání J. H. pilně zkoušel, aby prokázal, co dobrá a pevná vůle zmůže v tak poměrně krátkém čase. Vzpomínám, přátelé, na Vaš výkon, na Vaši práci, na Vaše přátelské, krásné soužití a vím, že těch 14 dnů se Vám vryje do srdcí navždy. Splnili jste úkol, tak jako všichni ostatní. Někteří lépe, někteří hůře. Vždycky je někdo vpředu, někdo je tím posledním. To nezměníme. Děkuji však všem za jejich práci a přál bych jim, aby přijížděli do Hronova znovu a znovu. Znáte všichni tu naši „že ta naše láska...“? Splňme její závěr.

26. srpna:

Hronov je vylidněn. Tak se mi to zdá všechno prázdně, prostě. Všude ticho. Všichni se už rozjeli až na celostátní soubor „Gera“, který dnes ještě naposledy opakuje. Mám konečně volnou chvíli, abych si vyšel za Hronov a čas k pohronovskému rozjímání.

Splnil nám XVI. J. H. naše předpoklady? Byl kladným, záporným? Bude se kritizovat, bude se chválit a vytýkat. To je samozřejmé a správné. Jedno však je jisté! Jiráskovy Hronovy plní svůj úkol! Jejich náplň se rozšiřuje. Přestávají být jen ukázkou ochotnické práce. Ta se tam přináší, Hronovy se stávají záležitostí pracovní, nebudou odpočinkem, nýbrž dalším vypětím sil, hledáním nových cest k poučení, k získání znalostí a vědomostí. Hronov se stane naší divadelní universitou. Tím je dána odpověď a zaručen život novým J. H.

Scéna ze hry M. Petrovičové „Střídavě oblačno“, provedené Spdo. „Tyl“
v Tylově domě v Poličce.

(Z knihy „Ve službách Thalie“.)

Karel Piskoř: „BUĎ — ANEBO“. (Neubert.) 45 Kčs. Hra o 3 jedn., v níž děj se odehrává v blízkosti německo-ruské fronty v r. 1944.

Bratři Čapkové: „ZE ŽIVOTA HMYZU“. (Borový.) 106 str. 45 Kčs. Kolektivní drama, hodící se pro velké a vyspělé soubory, které představuje malicherné hemžení hmyzu a symbolicky vyjadřuje tak vzájemné vztahy lidské společnosti. 7. vydání.

Divadelní hry přeložené:

Alexandr Kornejčuk: „ZKÁZA ES-KADRY“. Přel. J. Urban. (Družstvo Dilo.) 72 str. 45 Kčs. Repertoární hra Činohry 5. května. Realistické drama o hrdinství námořníků v bouřlivé době po uzavření brest-litevského míru r. 1918.

Michail Jevgrafovich Saltykov-Sčedrin: „PAZUCHINOVA SMRT“. Přeložil O. Haas. (Neubert.) 48 Kčs. Klasická satirická veselohra, hodící se pro vyspělejší soubory.

Výzva.

Bratrským ochotnickým spolkům!

Výbor VII. Tylova divadelního června v Kutné Hoře vybízí Vás srdečně k účasti v soutěži na vystoupení ve vzorném divadle rodného města našeho nesmrtelného vlastence, dramatika, herce a tvůrce hymny „Kde domov můj?“ Jos. Kaj. Tyla.

Přihlaste se včas, abychom s Vámi mohli vejíti v přímý písemný styk. Volte pro soutěž literárně hodnotné hry radostného obsahu a pamatujte na bratrské slovanské autory. Za Vaši práci odmění se Vám krásné město Kutná Hora bratrským přijetím v červnu 1947.

JUDr. Prokop Dušek,
předseda výkonného výboru.

Dr. Josef Nuhliček,
jednatel.

Josef Hornych,
předseda MNV.

Řád VIII. Tylova divadelního června v Kutné Hoře 1947.)

1. Do soutěže se mohou přihlásiti jen spolky, které jsou organisovány v ÚMDOČ.
2. Lhůta k podání přihlášek končí 31. ledna 1947.
3. S přihláškou musí býti zároveň vyplněn dotazník, ve kterém nutno vyznačiti všechny výlohy, spojené se zájezdem do Kutné Hory (jizdné, kostýmy, líčení, výprava včetně technického personálu a pod.).
4. Výbor pověří divadelní komisi, složenou z odborníků, aby shlédla všechny přihlášené hry a rozhodla o konečném zařadění do VII. Tylova divadelního června. Přihlášený spolek je povinen vyhraditi 2 volná místa pro členy této zkušební komise při předváděném představení na vlastním jevišti.
5. Spolek, který soutěží, musí býti výlučně složen z ochotníků, organisovaných v ÚMDOČ.
6. Všichni účastníci, spolupracující na tomto představení, jsou ochotníky a nemohou býti honorováni. Pouze technické síly ke stavění kulis, maskování, obsluze světla a napovídání mohou býti honorováni.
7. Scénická hudba může býti součástí představení, je-li původní a provedena podle partitury.
8. Při posuzování bude porota přihlížeti především ke hrám J. K. Tyla a jeho současníků nebo jiných českých autorů, a také i autorů cizích, zejména slovanských. Bude se též dbáti, aby se mohl soutěže zúčastniti alespoň jeden ochotnický spolek z Moravy.
9. Všechna přihlášená představení musí býti zkušební komisi předvedena do 1. dubna 1947.
10. Rozhodnutí zkušební komise bude oznámeno nejpozději do 15. dubna 1947 po schválení výborem VII. Tylova divadelního června.
11. Tento řád VII. Tylova divadelního června byl schválen výborovou schůzí v Kutné Hoře dne 20. listopadu 1946.

Sjezdové a festivalové paběrky.

Ještě z telegramů a odpovědí

Panu
prof. Dr. Jarosl. Stránskému,
ministru školství a osvěty
v Praze.

Pane ministře, české a slovenské ochotnictvo, shromážděné na I. sjezdu čsl. ochotnictva, konaného dne 10. listopadu 1946 ve Smetanově síni Obecního domu hl. města Prahy na popud Ústředního výboru čsl. ochotnictva (ÚMDOČ a ÚSOD), připamatovávajíc si uznalá slova Vašeho letošního srpnového hronovského projevu, opětuje svůj hluboký vděk a prosí Vás, abyste i nadále mu neodpíral svého vzácného zřetele i potřebné podpory.

Předsednictvo sjezdu.

Ministr školství a osvěty.

Vážený pánové, děkuji Vám co nejupřímněji za Vaš pozdravný telegram, zaslaný mi z Vašeho sjezdu a prosím Vás, abyste byli ujištěni, že si velice vážím ochotnické práce a že budu ji sledovat vždycky se zájmem a plným pochopením.

V dokonalé účtě Stránský.
Praha dne 3. XI. 1946.

Panu předsedovi vlády

Klementu Gottwaldovi,
Strakova akademie.

Pane předsedo vlády, české a slovenské ochotnictvo přihlašuje se spontánně k dvouletému budovatelskému plánu vlády republiky Československé, jež slibuje plnit zejména po stránce duchovního povznesení a vnitřního zušlechtnění nejširších vrstev a rovnomocně s přičiněním fyzickým se zaslužit o příští lepší lidu, z něhož vyšlo a jehož oddané službě ani v nejtěžších chvílích se nezapřelo.

Panu

Jožovi Davidovi,
předsedovi Ústavodárného Národního shromáždění

v Praze II.

Pane předsedo Ústavodárného Národního shromáždění, účastníci I. sjezdu čsl. ochotnictva dovolují si Vám zaslati projev oddanosti a prosí Vás, abyste tomuto hnutí, z lidu vzešlému a jemu, jeho duševnímu zušlechtnění a povznesení sloužícímu, neodpřel své významné podpory.

Panu

Bohumilu Laušmanovi,
ministru průmyslu

v Praze.

Pane ministře, české a slovenské divadelní ochotnictvo, vzpomínajíc Vaši vzácné hronovské návštěvy i projevu přízně, jež posilují a nabádají k dalšímu důslednému sledování předsevzaté snahy o zvýšení duševní úrovně nejšir-

A ještě zemská soutěž . . .

Otto Minářík (Dokonč.)

Trochu jsme však odbočili a vraťme se opět k našim tabulkám: Bodování v nich se děje ve dvou skupinách: Bodování herců a bodování režiséra s výtvarníkem. Každá skupina má 50 bodů, dohromady 100 bodů a tak dosažený počet bodů udává také výkon v procentech.

U každého herce se hodnotí:

1. **Mluva** 15 bodů. Rozumí se tím jevištní řeč, t. j. správné vyslovování vět, aby vynikl smysl a myšlenka věty, a jevištní mluva, t. j. technická stránka mluvení, správné vyslovování, tvoření hlásek, užití mluvidel atd. Zkrátka první část je gramatická a druhá fonetická. Plných 15 bodů může dosáhnout herec se skutečně nadprůměrně krásnou výslovností po stránkách gramatické i fonetické. Z plného počtu bodů se herci odčítají body tak, aby vyvážily nedostatky mluvy i řeči postavy, hercem předváděné.

2. **Znalost role**. Velmi často se posuzovatelé omezují na konstatování, zda herec ovládá z paměti slovní text své role. V tom však tkví omyl. 10 bodů by byl příliš neúměrný podíl na počtu bodů za hercův technický výkon dobré paměti. Znalost role zahrnuje v sobě také užití správného tónování a rytmu, příslušných podmínek, charakterisujících vytvářenou osobnost. Herec může vytvořit jen to, co z vlastní zkušenosti zná. Uplatnění této zkušenosti při vytváření jevištní postavy posuzovatel hodnotí ve sloupci. Znalost role — pokud se tato zkušenost týká slovního projevu.

3. **Mimika**. Posuzovatel vychází z předpokladu, že na jevišti nenáleží nic, co nehraje a nepodporuje souhru. To znamená: každý pohyb hercův na jevišti musí být oprávněný a zdůvodněný. Někdo namítne, že pohyb na jevišti usměrňuje a na zkouškách řídí a cvičí režisér. Má pravdu. Každý pohyb, ať již to je pohyb rukou, nohou nebo i pohyb, vzniklý stažením svalů, jako na příklad mimiku obličejové či tvářené se provádí herec. Účin takového pohybu vyžaduje jemný cit pro správné provedení, t. j. užití onoho pohybu přesně v daný okamžik, tak aby jeho účín byl nejmohutnější. Tento jemný cit se nikomu nedá nadiktovat, to je nedělitelná součást hereckého nadání každého jednotlivce a tu právě posuzovatel představení uvažuje. Hercův pohyb dosahuje žádoucího účínu jen tehdy, je-li proveden v pravý okamžik ve správném rytmu hraného okamžiku. Správně může ohodnotit tuto hercovu činnost posuzovatel, který má sám jemný smysl pro vnímání účinnosti mimického tvoření.

4. **Maska** 5 bodů je až dost, pomyslíme-li, že ochotníci herci se zpravidla sami nelíčí. Bylo by již na čase, aby po všech kurzech líčení bylo všude počato s vytvářením vlastních masek. Myslím, že jednou k tomu dojde, že v soutěži bude žádáno, aby všichni herci soutěžního představení se líčili sami. Dnes můžeme jako posuzovatelé uvažovat jen návrh, který profesionálnímu maskérovi učinil režisér, hra nebo sám herec. Maska však není jen líčení, zahrnuje v sobě všechno, co z postavy na jevišti vnímá divák zrakem mimo pohyb. Tedy celý herecův zevnějšek. Posuzovatel hodnotí schopnost hercovu, jak se svým zevnějškem přiblížil k představě osoby, kterou vytváří. Lidské vlastnosti velmi často nosí člověk na svém zevnějšku. A úkolem herce je, aby charakterisující vlastnosti své herecké postavy vystavil diváku na oči. Jiný zevnějšek má povaha samolibá, jiný povaha lakomá atd. Posuzovatel v tomto sloupci oceňuje, jak se to herci podařilo, jak maskou, t. j. oblekem a líčením se přiblížil k dokonalému vyjádření příslušné charakteristiky hrané postavy.

5. **Pojetí** 10 bodů. Posuzovatel v tomto sloupci hodnotí souhrn předešlých sloupců, t. j. celek, vzniklý ze složek a proto výsledek, součet dílčích dojmů a hercovu schopnost uvedení všech těchto složek na společného jmenovatele, kterým je postava, již sleduje divák vyžívat se na jevišti. Posuzovatel uvažuje, zda všechny složky, z nichž tato postava je vytvořena, jsou spolu tak zladěny, že tvoří jednotlivý, harmonicky zladěný celek. Posuzovatel uvažuje a hodnotí organickou souvislost jednotlivých složek a jejich spojení v celek. Příklad: Herec velmi krásně mluví gramaticky (gramatiku uvažujeme ovšem podle charakteru dané postavy) i foneticky. Jeho pojetí je správné, když rytmus a tón svého mluvení přizpůsobil charakteru své role (pyšný člověk mluví pyšně, nabob naduté atd.), když přizpůsobil pohyby charakteru role (jinak se pohybuje pyšný, jinak nadutý člověk atd.), když celý jeho zevnějšek odpovídá charakteru hrané postavy (oblek pyšného a nadutého člověka se liší atd.). Vady v jednotlivých složkách se projeví odpocetm bodů celkového pojetí, čímž se vyjádří neorganické spojení jednotlivých k sobě náležejících složek. Součtem bodů těchto sloupců v hercově řádce se hodnotí hercův výkon. Součtem počtu bodů, vyjadřujících jednotlivé herecké výkony, vyjadřujeme počet bodů, dosažených výkony všech herců, zaměstnaných ve společném divadelním představení. Dělíme-li tento poslední součet počtem bodovaných herců, obdržíme počet bodů, které dosáhl průměrný herec posuzovaného představení.

Divišovo divadlo v Zámberku

vystavěno tamním Spolkem divadelních ochotníků nákladem 1,285.000 Kčs.

Posuzování režie a výtvarnictví scénického děje se v těchto složkách:

1. Výběr divadelní hry. Posuzovatel uvažuje především hodnotu hry, kterou si soubor k sehrání vybral. Hodnota hry záleží v myšlence, o níž se ve hře vede spor, a ve zpracování této myšlenky, ve stavbě hry po stránce dramatické i slovesné. Dramaturg, případně režisér, není-li dramaturga, je povinen nedostatky a vady slovné, jakýmkoliv způsobem vzniklé, o jichž nesprávnosti je přesvědčen, odstranit. Posuzovatel uvažuje dále, zda soubor, jevištní zařízení a všechno ostatní, co umožňuje zdárné provedení zvolené hry, zaručuje její provedení. Dále uvažuje, zda zvolená hra je vhodná či nevhodná pro obecenstvo, jemuž je k shlédnutí předkládána a jaký vliv na toto obecenstvo má.

V každé soutěži je třeba také posuzovati účel soutěže a poměr volené hry k tomuto účelu. V soutěži, která se koná proto, aby vítěz, z ní vyšlý, reprezentoval české ochotnictvo, nutno přihlížeti nejen k výkonu samému, ale také ke hře, která k tomu účelu byla zvolena. Představení se posuzuje jako celek, hodnotí se organické spojení všech složek, každé nepatrné vybočení jest porušením harmonického splnutí všech složek a tím i porušením jednotlivosti, jedné ze základních podmínek každého uměleckého díla. Vybere-li režisér hru jen proto, aby si v ní zahrál čelnou roli — bývalý způsob, dnes už u stálých divadel zaniklý — a nemá-li potřebného obsazení pro všechny ostatní role, pak nemůže být volba hry hodnocena příznivě, neboť se stala překážkou uměleckého projevu souboru, schopného v jiné hře vyniknouti.

2. Pojetí režisérovo. Základ divadelního představení, které z něho bylo počato. Režisérova představa, zákon, kterým se řídí všechno dění, směřující k vytvoření divadelního představení, které má býti realizací neboli uskutečněním tohoto pojetí, této představy na jevišti. Víme z vlastní zkušenosti, že představa a její realizace se často rozcáhají a že věrná realizace vlastní představy je umělecká tvůrčí schopnost, která není každému dána. Posuzovatel představení nemůže ovšem hodnotit, do jaké míry se režisérovi podařilo vlastní představu uskutečnit, protože tato představa je v režisérově duši

ších vrstev lidových, opětuje výraz svého hlubokého vděku zároveň s prosbou, abyste mu zachoval i nadále tuto svou zřetelnou přízeň a neodepřel potřebné vlivné pomoci.

Panu

Janu Masarykovi
ministru zahraničí.

Pane ministře, účastníci I. sjezdu čl. ochotnictva, připamatovávající si Vaše nezměrné zásluhy o naši dobrou a spravedlivou věc na mezinárodním fóru, kterou zastáváte s obdivuhodným úsilím i úspěchem, projevují Vám svůj hluboký vděk i obdiv a přejí Vám hojně zdraví a životní pohody.

Bratislava dňa 14. novembra
1946.

Ústředný výbor
Československého ochotnictva
Praha!

Z poverenia Predsedníctva Slovenskej národnej rady Vám ďakujeme za prejav oddanosti a pre kultúrnu prácu Československého ochotnictva vyslovujeme Vám najlepší želanie.

Prednosta Úradu Predsedníctva Slovenskej národnej rady:
(podpis nečitelný)
hl. odb. radca.

Z došlých dopisů.

Slovenský spevokol v Turčianskom Sv. Martine, 22. novembra 1946.

(Založ. roku 1871, člen ÚSOD-u v Turč. Sv. Martine.)

Vážení priatelia!

Spomíname si všetci na pekné dni, ktoré sme strávili v Prahe pri príležitosti nášho vystúpenia na Divadelnom festivale. Odniesli sme si domov pekné spomienky a vedomie, že sme svojimi skromnými silami aspoň trochu prispeli k vzájomnému porozumeniu medzi našimi bratskými národmi.

Z dopisů, jež těší a povzbuzují.

Tit. ÚMDOČ v Praze!

Šumperk 30. listopadu 1946.

Jdo. „Tyl“ v Šumperku, člen ÚMDOČ v Praze, obdržela od Vás dne 28. listopadu t. r. spolkový oběžník číslo 10, ve kterém jste upozornili právem na velmi malý zájem o čas. „České lidové divadlo“, který jest vlastně našim listem, informujícím členy ÚMDOČ o divadle, čímž nejen čtenáře vzdělává, ale i poučuje a vede k lásce české řeči, po šest let tak utlačované.

Naše chudá severní Morava nemá sice možnosti odebírat tento časopis v hojném počtu, neboť hlavním kvádrem a hybnou pákou jest tu chudý lid, ale přesto by se ráda připojila k té velké obci kulturních spolupracovníků.

Na schůzi, konané dne 28. listopadu jsme se dohodli, že se budeme musit spokojit pravidelným odebíráním prozatím 3 výtisků, které laskavě adresujte na naši Jednotu s patřičnou složenkou, abychom Vám mohli žádaný obnos za výtisky včas vyplatiti.

Vynasnažime se, abychom pro Vás získali postupem více odběratelů a tím pozvedli Vaše kulturní snahy.

Děkujeme Vám předem a znamenáme se

(podpisy)

Dovoľte, aby sme sa Vám skromnými, ale zato úprimnými slovami poďakovali za všetku Vašu starostlivosť, ktorú ste nám v Prahe venovali.
Podpisy.

Lužickoserbski zemski narodny wubjerk w Budyšinje, expositura w Praze 25. listopadu 1946.

Tit. ÚMDOČ v Praze

Zastupitelství Lužickoserbského zemského národního výboru v Praze Vám zasilá v příloze přepis lužickoserbské divadelní družiny „Domowiny“ v Budyšině ze dne 19. t. m. a připojuje se k jejím upřímným díkům jak za Vaše laskavé pozvání Lužice k Vaším jubilejním slavnostem, tak i za štědrú podporu, která jedine zájezd lužickoserbských ochotníků do Prahy umožnila. Vaše pozvání a Vaše pomoc byla projevem opravdové slovanské vzájemnosti, která se projevila obětavým činem.

S upřímnými slovanskými pozdravy

*Fr. Lakomý,
zmocněnec pro ČSR.*

Krátce o mnohém.

Gogolův „REVISOR“ v Tišnově. Sdružení tišnovských ochotníků (STO), které ihned po květnové revoluci jako první počalo cílevědomě a soustředěně organisovat divadelní a hudební život města, dosáhnuvší pozoruhodných výsledků morálních i hmotných, zahájilo svou druhou sezonu představením Gogolova Revisora v tišnovské sokolovně 23. listopadu 1946. I když má po ruce dobrý soubor zkušených ochotníků, bylo si vědomo odvážnosti úkolu a připravilo se k němu se svým režisérem prof. K. Cejnkem velmi pečlivě, tím spíše, že se touto hrou účastnilo soutěže ÚMDOČ. Úspěch byl úměrný poctivé snaze: Celá hra, symbolicky soustředěná na nakloněné kruhové základně, představující ruhl se třemi vkusně stylisovanými dveřmi a ve výši se vznášejícím výsostným emblemem samoděržaví — carskou korunou —

posuzovateli utajena — posuzovatel může jen hodnotit působnost toho, co je před ním na jevišti prováděno a podle svého odborného vzdělání posoudit, jak se režisér podarilo zdůraznit a vypořádat se s autorovou myšlenkou. Jsou režiséři, kteří se pokládají ve svém tvůrčím působení za zcela svobodné, pro něž všechno, z čeho vytvářejí: herci, divadelní hra, technické zařízení, technický personál atd. jsou pouhopouhé suroviny, které mohou svobodně přetvářet a hníst k svému obrazu, neberouce ohled na nic jiného než na to, aby nebyla porušena jejich tvůrčí svoboda. Říká se jim režiséristi. Několik anket v nedávné době se s nimi vypořádalo. Vyšlo při tom na jevo, že jejich svoboda prýští z jejich nemohoucnosti vytvořit divadelní představení podle obrazu autorova. Proto byli odmítnuti. Bohudík se mezi námi vyskytují velmi zřídka. Posuzovatel nebude nikdy odsuzovat režisérovo pojetí, i když by odporovalo jeho vlastnímu pojetí. Tu se žádá na posuzovateli, aby v sobě dovedl utlmit svou představu a posoudit představu, jemu cizí, bez ohledu na to, že se liší podstatně od představy jeho. Posuzovatel musí ovládat všechny způsoby divadelního tvoření, musí sledovat vývoj divadelní režie a zároveň musí umět posoudit, zda režisérovo pojetí prospělo či neprospělo autorově myšlence.

3. Scén a. Je dnes podstatnou složkou divadelního představení a je jejím úkolem umožnit herci jeho projev a podporovat tento projev k nejvyššímu účínu. Vychází z autorovy myšlenky, neboť jí vytváří potřebné prostředí, v němž má možnost se plně uplatnit. Výtvarník v tomto případě musí spolupracovat s režisérem a vytvořit prostředí, odpovídající představě režisérově. Posuzovatel hodnotí výtvarnou stránku scény, vhodnost prostředí pro autorovu myšlenku, schopnost jevištní výpravy podporovat herecké projevy a poskytovat jim možnost umocnění těchto projevů v nejmohutnější účín. Tu je třeba ovládat odbornou literaturu, zejména slohy a vývoj jevištního scénování.

4. Souhra. Všechno, co je na jevišti, musí hrát, nenáleží tam nic, co nehraje. Výkony herců, scénické efekty, scénická výprava a všechno ostatní, co divák při divadelním představení vidí a slyší, musí být organicky spjato, mít v daném okamžiku společný rytmus, sledující příslušný účín tohoto okamžiku. Každé porušení nutného rytmu vznikne porušením souhry. Posuzovatel hodnotí počtem bodů správný a plynulý rytmus v celém představení.

5. Zladění. Bývá často zaměňováno za souhru a přece se od souhry podstatně liší. Slyšel jsem dokonce i návrh, že by tento sloupec mohl být klidně vymečán a nic by se nestalo. Pokládám takový návrh za vadný. Zladění je samo o sobě nutné tak u divadelního představení jako u souboru hudebního. Zatím co kapelník hudebního souboru ladí všechny složky pro divákyv sluch, ladí režisér divadelního představení všechny složky, které toto představení vytvářejí anebo na jeho vytváření mají vliv pro sluch i zrak. Zladění režisérovo začíná již obsazováním rolí. Každý člověk se nehodí na každou roli. Kdyby ve „Furiantech“ obsadil režisér krejčíka Fialu hercem mohutného objemu, když osobou starší obsadí mladistvou roli, jejíž zevnějšek a pohyb nemůže vystihnout — je to porušení proti zladění. Špatným zladěním by bylo, kdyby v historické hře, v historických kostýmech a příslušné scénické výpravě použil režisér předmětů, rekvizit, které v době, v níž se odehrává děj hry, ještě neexistovaly. Když použije ve scénické hudbě moderních slágrů a pod. Po těchto příkladech bude jistě pochopeno, že sloupec pro zladění divadelní hry v režisérově činnosti vyplňuje zcela oprávněně mezeru, která by po jeho odstranění vznikla.

Vypsal jsem, jak bylo postupováno při posuzování hodnot divadelních představení v Jubilejní soutěži 1946.

zůstala jinak jak po stránce deklamační, tak i masek i kostýmů důsledně práva jevištnímu realismu, jenž ji tolik proslavil v jejích ruských představitelích. Naši ochotníci tlumočili nám své vzory velmi svědomitě: J. Sobotka (měst. hejtman), B. Jamborová (jeho žena), M. Valová (jeho dcera), B. Hranička (Chlestakov), J. Řezáč

(inspektor), V. Formánek (soudce), V. Major (Bobčinskij), J. Křikava (Dobčinskij), S. Kučera (kurátor) v hlavních a větších úlohách podali výkon vesměs nadprůměrný. Leč i všichni ostatní přidružili se k nim v menších rolích s úspěchem velmi čestným. Výprava — vkusná a přiléhavá — byla společnou prací učitelů Malce a Bílého.
v t.

Naším čtenářům: soutěž pro předplatitele.

Vážení přátelé!

10. číslem „Českého lidového divadla“ končíme jeho XXVI. ročník.

15. ledna 1947 vyjde první číslo XXVII. ročníku.

Zvětšujeme jeho rozsah, zvyšujeme jeho náklad.

Chceme, aby náš časopis odebíral každý uvědomělý člen ÚMDOČ.

Pomozte nám ho rozšiřovat, uskutečnit naši snahu!

Chceme ty, kteří se zaslouží o nové předplatitele, odměnit a vypisujeme proto soutěž:

Každý náš člen, který získá 20 nových předplatitelů a pošle nám jejich závazné přihlášky, obdrží ihned na svoji adresu, kterou přiloží k přihlášce, samostatný II. díl „Ve službách Thalie“ v ceně Kčs 250.—. Kniha, bohatě ilustrovaná o 367 stranách, stane se ozdobou jeho knihovny a upomínkou na dobrou ochotnickou práci.

Přejeme vám mnoho zdarů.

REDAKCE

„ČESKÉHO LIDOVÉHO DIVADLA“

Dílo, které má mít každý divadelník.

EDMOND ROSTAND:

CYRANO Z BERGERACU.

V přebásnění Jaroslava Vrchlického, revidovaném Jindř. Hořejším, vychází znovu toto básnické a dramatické veledílo
Brož. asi Kčs 55.—

Vydalo Nakladatelské družstvo Máje.

U všech knihkupců.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK **KLAS**

*circus, divadla, biografy
a sportovní hřiště*

PRAHA II., VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 49

Telefon 371-15

Účet Spořitelny pražské 45.077

Otevřeno od 8 do 18 nepřetržitě

Divadelní obleky Národní kroje

pro všechny divadelní hry i operetní
novinky v prvotřídním provedení

MARIE TVRDKOVÁ

půjčovna divadelních obleků

Praha XI., Grégrova 16. Telefon 519-26

Noty • Kudelík

Praha XII., Palác nad Museem

Třída maršála Stalina číslo 6

FRANKLOVA divadelní ličidla

PRAHA II., LAZARSKÁ 5

Závod staré divadelní tradice - Tel. 274-40, 550-72

ATHOS

KNIHY MODERNÍ KULTURY A ŽIVOTA

Vlastislav Hofman:

Herec rozervaného století.

Výtvarná monografie Národního umělce Václava Vydry s úvodem divadelního kritika Dr. J. Trágra; krásně vypravená knížka s řadami masek světových rolí a návrhy kostýmů. Brož. Kčs 60.—

Albert Pražák:

K. H. Hilar, básník jeviště i slova.

Největší český režisér K. H. Hilar je zde představován prof. Pražákem jako silná osobnost, která svojí silnou tvořivou silou uplatňovala nejen v divadle, ale též v literatuře. Brož. Kčs 21.—

Hilarovská vigilie.

Čtení o Hilarově osobnosti umělecké i lidské od významných uměleckých pracovníků i spolupracovníků Hilarovských. Brož. Kčs 33.—

Vsevolod Meyerhold:

Přestavba divadla.

Nová funkce divadla v socialistickém řádu. Jeho úkoly, povinnosti a společenská funkce. Oblast ruského divadla světového formátu přibliží se nám touto cennou knížkou. Brož. Kčs 33.—

Jan Rey:

Balety a taneční dramata.

Pět tanečních dramatických libret, vhodných pro předvádění i na menších scénách. Pro vyspělejší dramatické spolky. Brož. Kčs 10.—

Josef Jenčík:

Taneční letopisy.

Kritické zhodnocení autora — choreografa Osvo-
bozeného divadla, později Národního divadla —
svých vlastních prací a světových dramatických
baletů, které prošly českými jevišti. Úzký vztah
k dramatické tvorbě i hudebnímu projevu.
Brož. Kčs 42.—

Národní divadlo.

K historii Národního divadla patří tyto čtyři svazky: Libuše, Karel Kovařovic, Leoš Janáček, Památník padlého herce, které zasílá naše nakladatelství.
1 soubor Kčs 100.—

K. S. Stanislavskij:

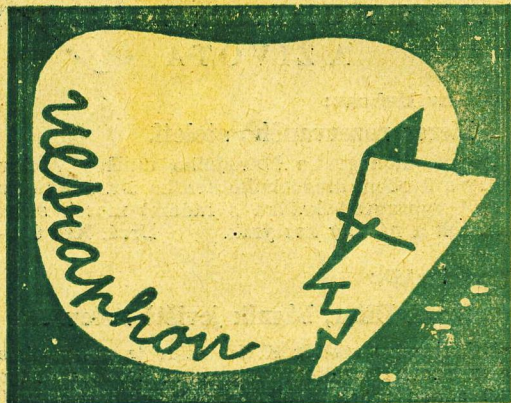
Moje výchova k herectví.

I. svazek výchovného hereckého „systému Stanislavskij“, nepostradatelná kniha pro divadelní školení, pro všechny, kteří v tvůrčím hereckém projevu mají vůli jíti dále a hlouběji. „Můj život v umění“ od téhož autora představuje úvod k této knize, krásně vypravené. Brož. Kčs 180.—

Většina těchto publikací byla označena divadelním referátem, zemské rady osvětové jako nepostradatelné knížky ethické hodnoty.

Žádejte u svého knihkupce, ve veřejných knihovnách nebo přímo v nakladatelství ATHOS, Praha XII.,
Londýnská 37.

Zvukové efekty na deskách

Klasická divadl. komedie T. M. Práuta

LIŠÁK PSEUDOLUS

v překladu V. Šrámka
vyšla v krásné úpravě Jiřího Trnky
s doslovem J. Frejky
a fotogr. hlavních představitelů
Nár. divadla
za Kčs 40.—

Nakladatelství J. Šnajdr, Kladno.

MAGISTRÁLA s. s. r. o.

reklamní a propagační podniky Praha II., Hybernská 9

Telefon 308-66, 319-78

Provádí v celé ČSR tyto druhy reklamy:
TRANSPARENTNÍ A NASTŘEŠNÍ REKLAMU
VE VOZÍCH POULIČNÍCH DRAH, PLAKA-
TOVÁNÍ, BIOREKLAMU, INSERCI VE VŠECH
ČASOPISECH I V ZAHRANIČÍ, INSERCI
V ÚŘEDNÍCH TELEFONNÍCH SEZNAMECH

Pamatujete se na nádherné kroje, kostýmy a toalety v Tylově divadle v Nuslích?

TY VŠECHNY VÁM PŮJČÍ

Jiří Sedláček

PŮJČOVNA FILMOVÝCH, DIVÁDELNÍCH, TANEČNÍCH A MAŠKARNÍCH KOSTÝMŮ

Praha II., Vodičkova ulice číslo 5

TELEFON 294-96

PŘÍRODNÍ OVOCNÉ ŠŤÁVY

ZON

Továrna na zužitkování ovoce v Třebíči.
(Žádejte ceník.)

Hotel

»HYBERNIA«

PRAHA II., HYBERNSKÁ 26

„ČESKÉ LIDOVÉ DIVADLO“. Odp. red. Jakub Rydvan (inž. V. Sommer), Praha II., Pstrossova 22. Nevyžádané přisp. redakce nevrací, nebyla-li připojena oznamovaná obálka. Otištěné se honoruje. Přetisky jen s udáním pramene. Do konce roku 1946 vyjde šest čísel ve lhůtách měsíčních. Jednotlivá čísla 5 Kčs, celoroční předplatné 50 Kčs i s pošt. Novinová sazba povolena ředitelstvím pošt a telegrafů čís. 31.426/IIIa-1940. Dohlédací úřad pošt, Praha 55. Tiskne Jos. Kobosil, Smíchov, U Nikolajky 7. Nákladem UMDOC Praha II., Spálená 11, tel. 352-91. Reklamace nedošlého čísla se vyřizují jen do 14 dní po vydání čísla následujícího. V komisi Divadelního knihkupectví a nakladatelství Otakara Růžičky, Praha II., Karlovo náměstí 30.